

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

WILLIAM SHAKESPEARE

Oyun

Bahar Noktası

Türkçe
Söyleyen:

CAN
YÜCEL

DÜNYA EDEBİYATI

WILLIAM SHAKESPEARE
BAHAR NOKTASI

TÜRKÇE SÖYLEYEN
CAN YÜCEL

ÖZGÜN ADI
A MIDSUMMER NIGHT'S DREAM

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2018
Sertifika No: 40077

EDİTÖR
RÜKEN KIZILER

SON OKUMA
NATHALIE DEFNE GİER YÜCEL

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. BASIM OCAK 2019, İSTANBUL

ISBN 978-605-295-685-4

BASKI
AYHAN MATBAASI
Mahmutbey Mah. 2622. Sok. No: 6 / 31
Bağcılar İstanbul
Tel: (0212) 445 32 38 Faks: (0212) 445 05 63
Sertifika No: 22749

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.

Taritim amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında
gerek metin, gerek görsel malzeme hiçbir yolla yayınevinden izin
alınmadan çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91

Faks (0212) 252 39 95
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>
www.iskulttur.com.tr

Oyun

bahar noktası

WILLIAM SHAKESPEARE

Türkçe Söyleyen: Can Yücel

TÜRKİYE BANKASI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Kültür Yayınları

Kişiler

TEZEUS	(Atina Dükü)
İPOLİTA	(Amazon Ecesi, Tezeus'un sözlüsü)
EGE	(Hermiya'nın babası)
İSKENDER	(Hermiya'nın sevgilisi)
DİMİTRİ	(Hermiya'nın taliplisi)
ELENİ	(Dimitri'ye âşık)
FİLOSTRATA	(Tezeus'un şenlikçibaşısı)
HERMİYA	(Ege'nin kızı)
BABARON	(Periler Sultanı)
MÜZEYYEN	(Periler Ecesi)
CİN	(Babacan Bican)
MÜRDÜMÜK	(Peri)
HARDAL	(Peri)
ÖRÜMCEK	(Peri)
TESTERE	(Marangoz, ara oyunda Önsöz)
ÖREKE	(Dokumacı, ara oyunda Pirus)
KÖRÜK	(Körük tamircisi, ara oyunda Tisbe)
TENEKE	(Lehimci, ara oyunda Duvar)
MENGENE	(Doğramacı, ara oyunda Aslan)
YÜKSÜK	(Terzi, ara oyunda Ayısığrı)

Periler Sultanı ve Ecesi'nin maiyetindeki öbür Periler, Tezeus'la İpolita'nın erkân ve maiyeti

I. Perde

Birinci Sahne

(Atina, Tezeus'un Sarayı. Tezeus, İpolita, Filostrata maiyetleriyle girerler.)

TEZEUS

Eee, canım İpolita, şunun şurasında dört gün kaldı baş göz olmamıza. O da geçer güle oynaya. Geçer, geçer diyorum ya, bu mızımız, bu köhne ay da bi türlü defolup gitmiyor ki! Mübarek sanki keyfime, arzularıma kâhya. Ayağıma köstek, tavşanıma tilki.

İPOLİTA

Dört gün dediğin senin belenip gider karanlığa. O dört gecenin de zaten ne farkı var ki bir düştün? Bi de bakmışsın ki sonra, gökte yepyeni bir ay, kim germişse kim germiş, öyle bir yay ki gümüşten, seyre gelmiş oklarıyla yattığımız yatağal..

TEZEUS

Hadî fırla, Filostrata, kaldır kenti ayağa! Topla kim varsa genç, ihtiyar, nasibi olan cümbüşten! Ko gitsin karamuklar kendi cenazelerine! Yüzlerce güler yüzler gerek bizim düğünümüze.

(Filostrata çıkar.)

Yahu, İpolita, sana kılıcımla talip oldumdu ve kıran kırana fethettim ülkeni ve aşkını. Mademki şimdi kılıcımı koyu-

yorum kınına, kırk gün kırk gece sana algılar alacak, oyunlar oynayacak bütün Atina.

(Ege, Hermiya, İskender, Dimitri girer.)

Hayrola, Ege, hangi rüzgâr attı seni buraya?

EGE

Kavak yelleri, sultanım, kavak yelleri, kızım olacak şu kızın başında esen, benim de iflahımı kesen... İzin verirsiniz, anlatayım içine düştüğüm belayı berzahı. şöyle gel, oğlum, Dimitri! Kendime damat seçmiştim, efendim, bu delikanlıyı. Sen de ık ortaya İskender itil Bu namussuz da, haşmetlim, allem etti, kallem etti, kızımı kendine benzetti. Ah İskender ah, bi elime geçirirsem düğümünü, mğn senin! Gül gibi kıızıma mâniler mi destanlar mı düzmedil! Ya o günde dört posta yolladığı allı pullu, pembe zarflı nâmeler! Geceleri balkonunun altında gıtar mitar dktrdğ nağmeler! Ayışığı mayışığı, yapmacığın âşığı aldı kızın aklını başından. Ardından başladı armağan: Cicibici, incik boncuk, takıldak akıldak, kutu kutu bonbon, demet demet iek, ne varsa bir toy kızın aklını fikrini elecek. Zaten kuş kadar beyni vardı buncağızın, o da yitti, havallara uçtu. Derken haspam büsbütün azıttı, z babasına kafa tuttu. Diyeceğim, Sayın Döküm, yeter gayrı gözyaşı döktüğüm, verin bunun cezasını! Ya Dimitri'ye varmaya razı olur huzurunuzda ya da boyun eğer Atina'nın kadim yasasına! Değil mi ki, bu kız bugüne bugün benim malım, mülküm, ya benim sözümü dinler, girer bu delikanlının koynuna ya da seçer ölümü, girer onun koynuna lm.

TEZEUS

Sen ne diyorsun bu işe, Hermiya? Aklını başına topla, yavrum! Unutma ki babalar yarı tanrıdır, yaratan gzelliklerinizi, sense onun kulusun. Avucunda onun bir tutam balmumusun. İster yle, ister böyle yoğurur; isterse bezer, kızarsa bozar. Hem Dimitri de şey değil ya, iyi bir aile çocuğu.

HERMİYA

İskender de, efendim, sokak çocuğu değil ya!

TEZEUS

Öyle, öyle ama sen ona bi de babanın gözüyle baksana!

HERMİYA

Hep babamın sözü, babamın gözü! Ah, bi de o, benim gözümle baksal!

TEZEUS

Neylersin ki ama öz olan, babanın sözü, babanın gözü.

HERMİYA

Özür dilerim, efendim, bağışlayın bu analı babalı öksüzü. Nerden geliyor bu cüret bana, bilmem, huzurunuzda böyle dilli düdük kesilmem. Lakin affınıza mağruren, sorabilir miyim ne gelecek başıma Dimitri'ye varmamakta diretirsem?

TEZEUS

Ya öleceksin tez elden ya da vazgeçeceksin erkek denen cinselden. Onun için, Hermiya, düşün, taşın! Danış o genç yaşına! Demek istiyorum ki, danış kanının dolaşımına! Dayanabilecek misin bakalım, emrine uymazsan beypederin, dayanabilecek misin yaşamına rahibelerin? Bir manastırda, dar bir hücrede loş, uyurken döşekte, döşünün ve düşünün yarısı boş... Düzdüğün, düzüldüğün bütün bumbuz ve kısır bir aya o kısılmış sesle okuduğun mayalanmış bir mayal! Böyle bir hac yoluna, kanının donduğuna razı olan kız oğlan kıza üç tepsi nur indirir ya Tanrı, sen yine inan bana, yavrum zeker diye bir dikenin üstünde bekâr, ömür tüketen gülbeşeker, Isparta'da imbiklenen gülyaağına hasret çeker.

HERMİYA

Ben, efendim, kararım kesin, o dediğiniz diken üstünde ömrümü tüketeyeğim, sevmediğim bir duvara sarmaşık olacağıma.

TEZEUS

Aferin, aferin! Yine de bir düşün ama! O önümüzdeki doğacak gençaya -aşkımla ilelebet mâşuk olacağız ya-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

işte o gün, o gece, ister cennetmekân olursun dilediğince, babanın dilediğine karşı gelip; ister Dimitri'ye varırsın babanın sözünü dinleyip ya da bakire kalırsın bakir ormanlarda inleyip...

DİMİTRİ

Yapma Hermiya, yapma! Sen de İskender sen de, ama Tanrı aşkına, vazgeç bu çılgınlıktan! Hak için, hak tanı benim haklı hakkıma!

İSKENDER

Görmüyor musun Dimitri, kızı değil, babası seviyor seni! Madem öyle, ben Hermiya'yı alayım, sen de babasına varsana!

EGE

Küstaha bak, küstaha! Tabii bu oğlanı seviyorum, ne sandın! Nem var, nem yok kızımı, kısrağımı ona adadım!

İSKENDER

Ben de onun kadar asilim, haşmetlim, onun kadar gelirliyim, giderliyim. Ama benim asıl servetim, Hermiya tarafından sevilişim. Her şeyimi yitirsem de bir gün, o devlet bana yeter. Öyleyse Hermiya'ya niçin sahip çıkmasın İskender? Hem, efendim, bu Dimitri denen atsız süvari, Nadar'ın kızı Eleni'ye yanaşıp, yılışıp o tazenin gönlünü çalmışsa eğer?.. Eleni deliler gibi âşık, efendim, bu hercai, bu kelebek, bu benekli, bu lekeli mahluka!

TEZEUS

Evet, evet, çalındıydı kulağıma böyle bir vaka. Dimitri'yle konuşacağım diye akıl defterime yazmıştım hatta. Özel aşk işlerim öyle başımdan aşkın ki genel aşk işleriyle uğraşamıyorum istediğim kadar. Gel bakayım Dimitri, sen de Egel! Bişey konuşacağım sizinle, bizim şu düğün hazırlıklarına dair... Sen de çok oluyorsun, Hermiya! O güzel bacaklarını babanın yorganına göre uzatsana!.. Aaaa, İpolita, sana ne oldu, kuzum?..

(İskender'le Hermiya'dan gayri hepsi çıkar.)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İSKENDER

Sevgilim, neden böyle benzin uçuk? Solmaz bilirdim güller böyle çabuk!

HERMİYA

Çoktandır susuz kaldılar da ondan olacak. Lakin öyle bir yağmur sıkıntısı var ki gözlerimde, nerdeyse başlayacak sağnak.

İSKENDER

Yazık, yazık! Hangi kitaba baksam hep böyle, masalında da tarihinde de bir pürüz çıkıyor ille gerçek aşkın talihinde. Ya soyları arasında oluyor bir uyumsuzluk...

HERMİYA

Avamdan birine gönlünü kaptıramayacak kadar soylu...

İSKENDER

Ya da yaşları tutmuyor birbirini...

HERMİYA

Biri genç, biri yaşlı, diğ mi? Ama biz aynı yaşlardayız, bak!

İSKENDER

Kimi de eşin dostun sözüne kanarak...

HERMİYA

Eş dost da kim oluyormuş! Aptal mıyız biz onlara kanacak!

İSKENDER

Yine de düşseler de dengi dengine, seven sevene, harpti, hastalıktı, ölümdü, çullanan çullanana sevenlerin kalesine... Tez ayaklı bir gölge, bir yaprak hışırtısı ve görüp de görmediğin bir düş gibi bir zifiri karanlıkta yeri göğü aydınlatan bir şimşek çıkmış, bir yıldırım düşmüş gibi, "Bak!" demeye kalmadan daha, kırlara karışıyor sevgi!.. Işıl ışıl şeylerin ömrü öyle kısa oluyor ki!

HERMİYA

Sahici âşıklar bu çileleri çekmişler hep madem, demem o ki, sevenler için bu bir alın yazısı sahiden; öyleyse sabretmeyi biz de öğrenelim, bitanem! Baksana, ne kadar doğalsa âşıkların dalıp dalıp gitmeleri, durup durup ah

çekmeleri ve durup dururken gözyaşı dökmeleri, aşta o kadar doğalmış meğer bizim gibi böyle çile çekmeleri. Hepsi de aynı sarayda aynı sultanın sadık cariyeleri.

İSKENDER

Ağzını öpeyim, Hermiya!.. Öyle demek istemedim, afedersin! Bak, sana ne diyeceğim: Benim bir halam var, dul, hem de ihtiyar. Atina'dan sekiz fersah ötede malikânesi. Çocuğu olmamış hiç, beni oğlu yerine koyuyor. Parası öyle bol ki, ne yapacağını bilmiyor. Kalkıp gideriz oraya, evleniriz seninle, Hermiya. Sökmez o taşralık yerde Atina'nın astı kesti yasası. Seviyorsan beni hâlâ, yarın gece babanın evinden kaçarsın! Kentin dışında bir kuru var ya hani, geçen Hıdrellez'de Eleni'yle birlikte buluşmuştuk, işte orda bekleyeceğim seni.

HERMİYA

Sahi mi söylüyorsun? Yani ilk kez öpüştüğümüz kuru; sarılıp sarılıp da birbirimize sonra, o dörder kolumuzla kucaklayamadığımız o kocaman meşenin altı! Ben de yarın gece, sekerek pembe ayak parmaklarımın ucunda, orda olmazsam eğer, Hermiya yaşamaktan vazgeçti del

İSKENDER

Yavrum benim!.. Aaa! Nerden çıktı şimdi bu Eleni de?

(Eleni girer.)

HERMİYA

Oo, sen miydin Eleni! Nereye böyle, güzelim?

ELENİ

Güzel mi dedin? Ben mi güzelmişim, amma da yaptın ha! Beni değil, seni seviyor, ayol, Dimitri. Güzel dediğin öyle olur. Onun gözünde çobanyıldızı senin gözlerin. Pırnallar tomurcukken ve yeşerirken ekin, senin konca ağzının içine bakmaktan dinlemez oldu oncağız şakıyan seslerini bülbüllerin. Bulaşıcı diye korkuyoruz ya hastalıklardan, ah, keşke güzellikler de öyle olaydı da senin tutulduğun o güzellik hummasına ben de tutulaydım! Gül nefesin geçer-

di dudaklarından dudaklarıma, gamzeler gelip konardı
yanaklarından yanaklarıma ve geçerdi camgöbeği bir
çayın üstündeki köprüden geçer gibi gözlerinden gözleri-
me gözlerinin yeşili. Benim olaydı, emin ol, baştanbaşa bu
dünya, bir Dimitri'yi alıp tümünü versem de sana, dünyalar
yine benim olurdu. Nasıl bir fen bu, ne gibi bir sanat, nasıl
benzettin Dimitri'yi kendine, yalvarırım sana kardeşim n'o-
lur bana anlat!

HERMİYA

Ben surat astıkça, o askıntı oluyor bana.

ELENİ

Benim, demek, bütün gülücüklerim boşuna!

HERMİYA

Ben tersledikçe onu, o peşimden geliyor.

ELENİ

Yalvarıp yakardığım için belki beni böyle tersliyor!

HERMİYA

Nefret ediyorum senden dedikçe, o seni seviyorum diyor.

ELENİ

Bense onu sevdikçe, o benden nefret ediyor.

HERMİYA

O çıldırmışsa, Eleni, benim ne kabahatim var?

ELENİ

Kabahatin güzelliğin! O da bende yok zaar.

HERMİYA

İçin rahat olsun, kardeş! O, bidaha benim yüzümü dünya
gözüyle görmeyecek. İskender'le burdan gidiyoruz kıya-
metè dek... Dönüp bakıyorum da İskender'i görmeden
önceki zamana, gözüme nasıl bir cennet görünürmüş şu
Atina! Ve nemene bir tılsım olmalı ki şu aşk denen illet,
birdenbire cehenneme dönüşüverdi bir cennet!

İSKENDER

Eleni, bak! Ama aramızda kalacak bu olay. Yarın gece,
gümüş yüzünü suların aynasında seyrederken ay, işte tam

o sular da ve ayışıkları çayır larda ot ların kulak larına inci küpeler takarken damla damla, karar verdik, Atina'dan kaçacağ ız, Hermiya'mla.

HERMİYA

Surları ayrı ayrı aşacağ ız ama. Hani şu seninle yan yana, o baygın kokulu tavş an kulağ ı yataklarına uzanıp biza-manlar dertleşt iğ imiz koru var ya iş te orada buluşacağ ız İ skender'le ve ömür boyu sırt ımızı çevirip Atina'ya, ayağ ımızda gıcır gıcır, yepyeni bir sandal dünya, çıkacağ ız yeni yurtlar, yeni dostlar aramaya. Sağ lıcakla, Eleni! Emin ol, ayrılırken senden, veda eder gibi oluyorum çocukluğ uma. Duanı eksik etme bizden! İnş allah, kavuş ursun sevdiğ ine hem de tez elden!.. Sen de söz, diğ mi, İ skender, birlikte çı kmadan önce gurbete, yarın gece yarısına dek uğrama-yacaksın semtime! Razi olacaksın, sevgilim, bu kadarcık hasretel!

(Hermiya çıkar.)

Elveda, Eleni! Dilerim, tez günde düş sü n o Dimitri senin harlı kucağ ına!

(İ skender çıkar.)

ELENİ

Tevekkeli dememişler kime niyet, kime kismet! Ben de onun kadar güzelim, biliyor bunu bütün kent. Bilmişler, bilmemişler ne fayda, Dimitri kadrimi bilmedikten sonra! O nasıl yanı lı yorsa Hermiya diye aklını ü ş ü tme k le, kim bilir belki ben de yanı lı yorum onu gözümde bu kadar büy ü tme k le. Öyle garip bir meş k ki aş k, en bayağ ı, en aş ağ ılık şeyleri allayıp pullamaya, yü celtmeye birebir. Eros'u onun için mi acep kör gösterir hep esatir? Kanatlı ya, havalanır, uçar gider kâfirliğ ine, gözünün gördüğ ü-ne değ il de aklının estiğ ine. Çocukmuş, peki anladık, çocukluğ unu bilse yal Ne hakk ı var kendini de, bizleri de aldatmaya? Mahalle bızdıkları gibi zırt pırt yemin ediyor laf olsun diye, umuru mu cici beyin ne oluyor Eleni'ye?..

Sen de Hermiya'ya göz koymadan önce, Dimitri, ah, deli dolu Dimitri, nasıl yağdırırdın üstüme seninim ben, seninim diye en gümrak yeminleri! Ama Hermiya'nın ateşinden bir yalaz vurunca bu doluya, yeminler eridi gitti, boşaldı dolu, yağmura kesti; aşkımız rahmetli oldu, senin de sesin kesildi. Ben de Hermiya'nın kaçacağını Dimitri'ye haber vermezsem, bak! Koşsun ardından o koruya, görelim ne olacak? Bu iyiliğime de teşekkür etmezse, alçak!.. Bir teşekkür değeri mi ama bu kadar alçalmak? Bu acı bile, sayılsa yeri işlediğim kusura özür; bu bahaneyle onu göreceğim ya, ona da şükür!

(Çıkar.)

İkinci Sahne

(Atina. Testere'nin Evi. Öreke, Testere, Körük, Mengene, Teneke, Yüksük.)

TESTERE

Kampanyayı çalışıyorum, kumpanya tamam mı, arkadaşlar?

ÖREKE

Sen, ağabey, önündeki kerata cetvelinden teker teker oku ki isimleri, bitekmil olsun bu iş!

TESTERE

Oldu. Nah işte bu elimdeki listede mevcut ve yazılı Dük'ümüzle Düşes'in o zarif zıfır gecesinde Atina ve Pire'den huzuru devlet ve tuvaletlerinde halkı temsilen temsil verecek en seçkin simaların isimleri. Okuyum mı?

ÖREKE

A benim şirin kardeşim Testere, söyle bi kere, diğeri mi, bu oyun neyin ve kimin üstüne? Sonra okursun oyuncuların adlarını.

TESTERE

Tamam! Oynayacağımız oyun hüngür hüngür bir güldürü,
Piremus'la Tisbe'nin hakkı hukukunda kanlı mı kanlı bir öldürü.

ÖREKE

Öyle bir oyun ki bu, güldür güldür! Güldürmezsen ağlat,
ağlatmazsan öldür! Ama yahu, Petraki, bilcümle Testere,
önce adlarını okusana, kuzum, raylarını bilmeyen bu
şimendiferlere!

TESTERE

Sayıyorum sağdan!

ÖREKE

Sağdan değil, soldan!

TESTERE

Dokumacı Niko! İsmi diğer Öreke!

ÖREKE

Söyle, neymiş bizim lotaryamız?

TESTERE

Senin oynayacağın rol, olsa olsa Piremuz.

ÖREKE

Âşığın mı, zorbanın mı nasıl, ne gibi bir muz?

TESTERE

Bir âşık var aşk uğruna, oyunun en sonunda şahsen kan
içinde yatarken görüyoruz.

ÖREKE

Yaş bir rol! Biliyor musun bu iş kaç kova gözyaşına patlar?
Ben oynadım mı bunu, seyirciler paradiden aşağı atlar. Bir
curcunadır kopar, bir curcuna, bir fırtına. Görürüz baka-
lım! Aslında zorbaya yatkındır benim tarzım. Var mı bana
bacakları cart diye ayrılacak şecereli seciyesiz bir köpek!
Var mı bana züccaciye, ırzına geçilecek!

Zangırdadı mıydı kaya,
Tingırdadı mıydı haya,
Bir vuruşta patlatmaya

Mapus kapılarını...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Güneşin çocukları,
Uzaklardan ışıkları,
Hak yolunun âşıkları
Kur'cak yapılarını...

Nassi? İşte bu sahiden âşık tarzı! Sevdalılarinki bunun
mızımız!.. Devamen tâdad et sen oyuncularımızı!

TESTERE

Körükçü Lambol

KÖRÜK

Burda!

TESTERE

Körük, sen de Tisbe'yi alacaksın üstüne!

KÖRÜK

Yok öyle şey! Sen yine bulmuştur bana bir dudağı
yerde, bir dudağı gökte bir habeş.

TESTERE

Öyle değil, be anam. Tisbe, Piremuz'un mâşuk olduğu
hanım.

KÖRÜK

Zenneye çıkaracaksın beni, diğ mi ille! Pekii bu sakallar
n'olacak, ağda mı yapacağız yani?

TESTERE

Bir maske uydururuz sana canım, sesini de az biraz ince
sazlarsın.

ÖREKE

Körük istemiyorsa ben alayım Tisbe'yi üstüme. Öyle bir
inceltirim ki sesimi, sağır sultan bile duyar arka sıralardan.
"Ah, Piremuz, niye serptin kendi elinle o pire tozunu üstü-
ne? Yarabbi, tanımıyor bile beni! Ben senin sevgilinim,
sevgilin İz-bel Çukur değil, hendek değil, İz-bel!" diye
başladım mıydı, kırar geçiririz ortalığı.

TESTERE

Yok, yok! Sen Piremuz'u oynayacaksın, Körük de Tisbe'yi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ÖREKE

Patron sensin, ağbey.

TESTERE

Terzi Yanıl

YÜKSÜK

Burda!

TESTERE

Sen de Tisbe'nin anasına çıkacaksın, Yüksük!

YÜKSÜK

Madam pek şişman olmasın, be Ustakil

TESTERE

Lehimci Mavridis!

TENEKE

Oristel

TESTERE

Sen Piremuz'un babasını al, Teneke! Ben Tisbe'nin babasını üstlenirim. Sen de Mengene, aslan rolüne çıkacaksın. Rol taksimatını bitirdik böylece.

MENGENE

Hazırında yazılısı var mı? Şimdiden veriver bana aslanın kelimelerini. Biliyorsun, zayıftır ezberim.

TESTERE

Ezberlik bir yanı yok, irticaynan cayırdatacaksın rolünü. Genzine kuvvet, kükreyeceksin sade.

ÖREKE

Ayağını öpeyim, bi aslanlık et, şu aslan rolünü ver bana! Öyle kükreyeceğim, öyle bir kükreyeceğim ki çıkarıp kürkünü ters giyecek Dük, "Şu aslanı, allah aşkına, bir daha kükretin!" diye yalvar yakar olacak, anam avradım olsun!

TESTERE

Derken Düşes'in hepyekleri korkudan altına pisleyecekler, çılgılığı basacaklar, diğ mi? Yok arkadaş, sen marifet göstereceksin diye darağacını boylamaya niyetim yok benim.

HEPSİ BİRDEN

Topumuzu birden asarlar, alimallah!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ÖREKE

Anladık be yahu! Biz de biliyoruz ne gaddar olduğunu bu kibar paçoźların. Ne demeye altımıza sıçtırttın, fiyakamızı bozdun diye, önce donlarını yıkattırırlar, sonra da çamaşır ipiyle sallandırırılar adamı bacağından. İyi ama ben pesten alacağım sesimi, öyle nazik kükreyeceğim ki halt etmiş benim yanımda dışisine dem çeken erkek kumru.

TESTERE

Bırak şimdi bu loloları! Piremuz'u dedik madem, Piremuz'u oynayacaksın! Hem, efendim, esas hayatında efendiden bir adam olamıyorsun, diğ mi ya, tiyatrodaki bari kibar sırasına gir! Ve de aslan olacağım diye eşek cennetini boylatma bize!

ÖREKE

Şimdi iflahımı kestir, Testere!

TESTERE

Beyler, böylece dağıtmış bulunuyoruz rollerinizi. Siz de meyhaneye köşelerinde dağıtmayın kendinizi! Hepinizden rica ederim, hasseten istirham ederim, yarın geceye kadar su gibi belleyin ezberlerinizi! Su gibi diyorsam, su koyvermek yok diğ mi, Öreke! O sur dışındaki saray korusu var ya, orada buluşalım ayışığında, provamızı yapalım.

ÖREKE

Allahın korusunda gece talimine mi çıkıyoruz yahu?

TESTERE

Kent içinde prova yaparsak, millet toplanır başımıza, bokunu çıkarırlar işin. Hem de numaralarımızı vaktinden önce döküp saçmayalım önlerine. Bu arada ben de lazımlı taklavatın bir dökümünü çıkarırım. Gelmemezlik etmeyin, ha! Dükün meşesi derler hani ulu bir meşe vardır onun dibinde. Tam gece yarısı.

ÖREKE

Ayıp ettin, ağabey! Öyle kalleslik olur mu! Hem de böyle bir matrak varken hazırda! Ağaçların arasında balık kaçtı kovuklardan oynayacağız ayışığında.

TESTERE

Ya tut sözünü ve çışini ya da edebinle kır kırışını!
(Öreke ile arkadaşları çıkar.)

Üçüncü Sahne

(Atina yöresinde bir koru. Cin'le Peri iki yakadan girer.)

ŞARKI

CİN

Hayrola, zarkanatlım, nereye teşrif?

PERİ

Dereden, tepeden

İrem Bağına,

Çalıdan, sapadan

Çiçek Dağına

Seferiyim, seferi.

Kalır mıyım aydan geri!

Ecemin emrindeyim,

Seyranına çiğ serpeyim.

Ol zerrinler hasekisi,

Sırma kaftanın lekesi,

Miski amber budalası,

Kokusundan bayılası.

Çevrede çiğ tanesi var mı gidiyim, bi bakıyım, kulaklarına

zerrinlerin birer küpe takayım. Hoşça kal, kaba kanat!

Handiyse Ecem de gelir şuraya yecüc mecücleriyle.

CİN

Tüh allah! Padişahımızın da gece cümbüşü var burda!

Aman diyim, seninki görünmesin gözüne! Üüüüüü üh,

babaları tutmuş, ateş püskürüyor Babaron! Aah ah, Müzem

Sultan! Durmaz ki rahat! Hint mihracesi mi ne, birinin sara-

yından parlak bir oğlan apartmış bu ara; canım için diyor,

karanlığa kapatmış. Babaron da kıskançlığından tutturmamış mı sana, ille de bu civelek yavruyu alacağım ben diye derunuma ve enderunuma! Balta girmedik ormanlarda sürek avına koşturacak zaar. Ecemi de bilirsin, o ne karanlık gece, o ne azgın ecediir! Oturmuş acemi oğlanın başına, menisiyle mineler diziyormuş kalem kaşına. O yüzden de işte, iki subyancı karşılaştıklarında, ister çayırın çayırında ister pınarın pınarında kapıştı kapışacak bunlar diye korkularından, palamut kapçıklarına saklanıyorlarmış.

PERİ

Kusura bakma, ahbab, yapına, çapına ve sapına aldanmıyorsam şayet, sen de Babacan Bican dedikleri o cingöz, o yaramaz ecinni değilsen hayret! Hani şu saf köylü kızlarının yüreğini hoplatan, sütün kaymağını yalayıp yutan, kimi de eldeğirmeninin içinde pusuya yatan, yayık döven hatuna kan kusturan, Niko'ya kuyu suyunu şarap diye yutturan, mahalle bekçisine yolunu şaşırtıran ama eskaza, "Ne cin bir cin!", "Ne şakacı oğlan!" dediler mi de evliya kesilip oracıkta, sapanın ucundan tutan, kara bahtlar ağartan... Sensin, diğ mi, o hiyanet?

CİN

Evet. Övünmek gibi olmasın, ama benim işte o onulmaz illet. Geceleri ortalıkta kol gezen o şen şakrak hayalet... Bizimkisi Peri Padişahı Babaron'a hizmet: Domuz baklası yemekten karnı davlumbaza dönmüş, gevşemiş, mayışmış bir aygırı yangın, kızgın bir kısrak gibi gevrek gevrek kişneyerek şaha kaldırdığımda, devletli efendimiz Şehinşahımızı kah kah kah, kih kih kih, becerip de güldürebilsek, ne devlet! Olan, çalçene kartoloşlara oluyor elbet. Dediyle kodunun firaklı noktasında cuşa gelip yerinden doğrulduğunda madama, ben altından sandalyeyi çekip de oturttum mu o muhteşem kıcını tahtalara şamama, donuna işiyor pazar akşamları millet... Aa! Bu ses de ne? Amanın Babaron geliyor! Bu dediklerimi, n'olur, sittiret!

PERİ

Şimdi yandık işte! Öbür yandan da Eciş geliyor, bizim cenabet!

(Bir yakadan Babaron, öbür yakadan da Müzeyyen maiyetleriyle girerler.)

BABARON

Bizim serkeş Müzeyyen bu! Hem de ayışığında! Hayırdır inşallah!

MÜZEYYEN

Nerden çıktı şimdi bu ırz düşmanı herif? Şeytan görsün yüzünü! Hadi, çocuklar, toz olun burdan, yallah! Peri meri dinlemez bu domuz, topunuzu yatağa atar, alimallah!

BABARON

Bi de kaçıyor şıllık utanmadan! Ben senin kocan diğ miyim, lan!

MÜZEYYEN

Kocaya bak, süngüye davran! Ayol, sen değil miydin binbir düzen, binbir tertip, papaz kılıklarına girip sıvıştığın gibi Peristan'dan doğru Konstantaniyye'ye kaçıklanan, mal bulmuş mağribi gibi de orda, Deniz Kızı Eftalya'yla halvet olup aylarca, elin hanende parçasına dümtük tutup zurnalık yapan? Hadi inkâr et, sıkıysan! Onu da geçtik, ne zoruna buralara yel yeperek yelken kürek geldin taa Hindistan'dan? O eski oynasın İpolita mı ne, o at gibi kan, o çizmeli Amazon, Tezeus'a yamanıyor diye, diğ mi, bütün cakan? Dük düdükleyecek tavlada Düşeş'i, sen de geleye yatıp, karşılarında göbek atacağan! Aaaah, ahh!

BABARON

Oooooo o, ar damarın çatlamış kızım senin! Ne alıp vere-medığın var benim İpolit'len? Ama senin ne haltlar yediğini biliyoruz Tezeus düdüğünnen! Hatırlarsın ya, Peloponez güzeli Begonya'nın kızlığını iyi ettiği gece hani, pek bir hayran kalıp da muamelesine, bu işin esas kanlısını bulduk diye, Benli Belkis Sultan'la birlikte, zıfaf döşeğinden posta

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

edip teresi, Corç Senk Otel'inde oturak âlemine götürme-
din mi sen?

MÜZEYYEN

Bu sendeki kıskançlıktan da öte bir kompleks, bir nevroz! Furoyt diye bir Yahudi doktor var, ona görün sen istersen! Baksana, erişti erişeli beri Nevruz, ne orman, ne çayır, ne kumsal, ne pınar, ne fiskiyeli havuz, senin bu deli saçmaların yüzünden, cem olup buluşamıyoruz. Ahenk başladı sanıp ayinimize ney üflerken poyraz, sultanımız, efendimiz aklından şattaraban, hasetinden hicaz! Rüzgâr da tabii bu işe, e haliyle, alınıyor biraz. Başlıyor mu sana ilkyazdan ayaz! Tutabilirsen tut artık sisin sisini, selin selini! Keban, Volga ve Asuvan Barajı taşı, tufana gitti ortalık. İpolita'nın Amazon nehri de elbet, yakında baş göz olacağından ötürü, anlarsın nasıl ıslak! Olan yine insancıklara oluyor. Şu rençberlerin perişanlığına bak! Periliğimden utanıyorum valla! Güme gitti onca çile, onca emek! Dizboyuydu tarlalarda, çal ekinler bitti, mahvoldu. Boğuldu otlaklarda davarlar, leş kargalarına gün doğdu. Bebelerin bilya çukurlarına bile, hilafım yok, çamurlar doldu. Ayak götürdü köyün çayırılığından halay çeken köylülerin ayak izleri. Nerde o eski kış geceleri? Karalar bağlamış herkes; okumaz oldular, nasıl okusunlar ki aya adanmış o kutsal nefesleri. Ne alıngandır bilirsin ay, "Ben ki gelgitler müdürüyüm. Bana yapılır mı bu saygısızlık!" diye yüzü öfkesinden sapsarı ve kıpkırmızı kesilmiş kafasının taşı, ufunete boğuyor havayı, hastalıktan kırılıyor millet. Bu hengâmede birbirine girdi dört mevsim. Ak saçlı kırağılar çalıyor güllerin koncalarını; derken alay edermiş gibi ağarmışlığı, kocamışlığıyla, şeftali çiçekleri yağıyor kara kışın karlı kucağına. Bi de bakmışın ki, ilkbahar, yaz, doğurgan sonbahar ve kısır kış kılığını, külahını birbiriyle değişip, birbirine karışmış; biçare dünya da hangisi ola ki bu diye ne halt edeceğini şaşırmış! Mazlum mazlum

dinliyorsun şimdi dediklerimi ama, pekâlâ biliyorsun ki bizde bütün suç, bütün kabahat! Bizim yüzümüzden oldu bunlar elbet, bizim kavgalarımız, bizim geçimsizliğimiz yüzünden koptu bu kızılca kıyamet!

BABARON

İyi ya, öyleyse sen de ona göre hareket et! Anlamıyorum, kıyamet koparacak ne var bunda? N'olur yani onu verirsen benim yanıma? Alt yanı, sümüklü bir oğlan, bacak kadar bir velet.

MÜZEYYEN

Demek inadın inat! Ben de sana o yavrucuğu verirsem, ervahıma yuf borusu çalsın kâinat! Anacığı oncağızın benim tarikatım ehliydi. Geceleri diz dize oturup altın kumlar üzerine, buhur kokuları içinde İndus nehrinin, can sohbeti ederdik, akıntıya kapılmış giden gemileri seyrederekten... Şimdi gibi aklımda, yine böyle bir gece, bir rüzgâr çıktı birden. Şişiverdi ossaat karınları yelkenlerin. "Ah, çapkın rüzgâr, nasıl da gebe bıraktı yelkenlileri!" diye bi gülüştük, bi gülüştük aramızda. Derken o, fırladı yerinden o yüklü gemileri taklit ederek -bu oğluşuma altı aylık gebeydi zaten- seyirtti rıhtıma pupa yelken. Gelmesiyle gitmesi bir oldu, kolu kanadı dolu, dönermiş gibi uzun bir seyahatten. Neler, neler almamış bana çerçi teknelerinden!.. Neylersin, bizim gibi değildi o; öldü zavallı, dünyaya getirirken öksüzünü... O bana can yoldaşımdan hatıra, değişmem onu dünyalara.

BABARON

Anlaşıldı, anlaşıldı! Daha ne kadar eğleşeceksin sen burda, onu söyle!

MÜZEYYEN

Burdayım bir eyyam daha. Tezeus gerdeğe girinceye dek... Bak, ne diyeceğim: Estek köstek etmez, ayak uydukursan ahengimize, buyur, sen de katıl ayışığı şenliğimize! Ama hır çıkaracaksan sonradan, kuzum, hiç gelme! Ben de uğramam zaten senin semtine.

BABARON

Ver şu oğlanı, Müzü bana, n'olursun! Hem biz hırgürden kurtulalım, hem de dünya bir felaketten kurtulsun!

MÜZEYYEN

Ferîştahın alamaz onu benden! Uğruna onun, neymiş ki bu ölümlü dünya! Peristan da, Cinistan da feda olsun!.. Hadi kızlar, yaylanalım burdan! Büsbütün soğuyacağım yoksa bu cehennem külhanından.

(Müzeyyen avanesiyle çıkar.)

BABARON

Cehennem ol sen, bitanem! Ama bak, bu küstahlığının cezasını çekmeden bu korunun dışına bir adım atabilirsen!.. Hey, Babacan, az buraya geliver! Anımsar mısın, o altın boynuzlu İstanbul'un aydan yaldızlı ve üşütüp üşütüp de poyrazdan boğaz olmuş sularında bir Kız Kulesi vardır? Mekân tutmuştumdu bizaman, biliyorsun, orda. Bir denizkızı geldi bir yunusun sırtında –Emre miydi adı, neydi?– kızın kendisi desen, apayrı bir hikâyeydi. O ne gazel, o ne fasıl, ağlıyordum muttasıl...

CİN

En güzeli, o sizin kızkulenizdi asıl!

BABARON

Derken, bi de baktım –sen ordaydın, ama görmedin, o ara dalgadaydın– Aşk Tanrısı, bizim madrabaz kemankeş, cambazlık ederken ayla dünya arasına gerilmiş sırma tellerde, çekip tirkeşinden yanar bir ok, nişan almaz mı sana oyunbaz, Salacak'ta mehtaba karşı salıncakta sallanan Mehlika Sultan'a! Aman zaman demeye kalmadan, maksuduna uçtu ok, yardığı sümbüli havaları tutuşturarak. Ama allah'tan ve soğuk nevadın kolan vuruyor ya sultan, o anda yükseldi de salıncak, o sayede hedefini şaştı ok; hanımına gümüş tepsi içinde buzlu şerbet getiren bir hercai cariyenin kalbine düştü. Akpaktı biçare, odlara yandı, öyle mosmor, boynu bükük kala kaldı. Bin yıllık meşeler bile

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

şadı bu işe. O zaman, bu zaman, Türkler mor menekşe diyorlar o çiçeğe. Göstermiştim sana, biliyorsun özünü onun. İster erkek, ister kadın, sürdün müydü birinin gözkapaklarına, hangi canlıyı görürse ilkin, uyanıp gözünü açtığında, ona deli divane olur anında. Bana o çiçeği getireceksin işte! Ben leb demeden hem de!

CİN

Leppeyk, sultanım. Babacan Bican bir çarkıfelek, çark etti bilin cihanı, dingilinde bi kez bile dönmeden o tekerlek.

(Çıkar.)

BABARON

Hele gelsin o iksir, ben de uykuda kıstırıp o müzelik karıyı, sürmezsem o naneyi gözkapaklarına onun! Uyandığında, hangi yarattığı bulursa ilk, horoz mu, aslan mı, ayı mı, boğa mı, yoksa kırmızı götlü şeker mi olur, kısmetine artık; abayı yaksın da alık, görür o zaman dünya kaç bucak! Sözde analık ettiği yavruyu eliyle koynuma verinceye dek, onun anasını nasıl ağlatacağım, bak! Buraya doğru birileri geliyor galiba. Bombamız patlamadı ya, ben de görünmez adam olurum, ne olacak!

(Önden Dimitri, ardından Eleni girer.)

DİMİTRİ

Ne laf anlamaz şeymişin sen yahu: Dedim ya, sevmiyorum seni, bırak benim peşimi! Hermiya İskender'le kaçıyor diye getirdin beni buraya kadar. Dışısı kanıma girdi, erkeğinin kanına da ben girecektim. Hani neredeler? Bu koruda buluşacaklar demedin miydi sen? Koru moru dolaşacak halim mi var benim! Kor olmuşum yanıyorum ben zaten. Benim derdim bana yeter. Defol git başımdan, allasen!

ELENİ

Ardından koşuyorsam, yok ki bunda benim bir günahım. Param parça olmuş kalbimin demir zerrelerini sensin bir mıknatıs gibi kendine çeken.

DİMİTRİ

Benim kimseyi kendime çektiğim filan yok. Ben kendim azap çekiyorum, o kadar. Hem benim senin yüzüne bir güldüğüm, tatlı bir söz söylediğim mi var? Bir sefer değil ki bu, kaç aydır "Seni sevmiyorum!" diye bağınıyorum yüzüne bangır bangır!

ELENİ

Sen öyle "Seni sevmiyorum!" dedikçe, ben sana tutuluyorum büsbütün. Kuçukuçun olmuşum bir kere, sen döv-dükçe, sövdükçe, daha bi sokulasım geliyor efendime. Raziym ben eziyete, hakarete, yeter ki kovma beni kapından. Bırak, çamurlara belenmiş de olsa, yine kuyruğumu sallaya sallaya soysuz bir fino gibi seyirteyim ardından! Bu mutluluğu da bana çok görme n'olur!

DİMİTRİ

Yoo, artık bu kadarı fazla! Bak, sana ne diyorum: İçim bulanıyor valla seni karşımda gördükçe.

ELENİ

Benim de öyle başım dönüyor, içim bulanıyor, ama yüzünü görünce değil, yüzünü görmeyince.

DİMİTRİ

Hem sen farkında değilsin galiba böyle birbaşına sur dışlarına çıkarak gece yarısı, böyle gözgözü görmezlerde, bu inin cinin top oynadığı yerde, kendini seni sevmeyen birine peşkeş çekmekle, sade haysiyetine değil, iffetine de leke sürmüş oluyorsun, haberin olsun!

ELENİ

Benim iffetim senin nefretine emanet. Hem sonra nasıl gece yarısı olabilir ki şimdi, sevgilimin yüzünü görebiliyorum madem? Ne de bu koru dediğin gibi ıssız; değil mi ki gözümde benim bütün dünya senden ibaret ve sen yanımdayken şimdi, yani buradayken dünya âlem, ben nasıl olabilirim yalnız?

DİMİTRİ

Atladım mıydı şu azgın eğreltilerin arasına, bidaha beni zor bulursun. Sen de yırtıcı hayvanlara emanet, bu sevdadan hayırlısıyla kurtulursun!

ELENİ

Hangi yırtıcı hayvan daha yırtıcı olabilir ki benim aşkımdan? Hadi kaç, ne duruyorsun? Hem böylece değişmiş olur bütün efsane. Apollo onu kovalayacağına, Apollo'yu kovalar Defne. Güvercin alıcı kuş olur şahine ve ceylan düşer kaplanın peşine. Öyle nafile bir koşu ki bu, ama yiğit tavşan olmuş kancık köpeğine.

DİMİTRİ

Laf ola, beri gele! Bırak sen benim peşimi de! Ama bak, tekrar söylüyorum, bir adım daha atarsan ardımdan, bir yerine bişey yapacağım senin bu koruda.

ELENİ

Korudan mı korkacağım ben! Her yerde her bir yerime bişey yapıyorsun zaten; sokakta, tapınakta, yatakta, ayakta. Ne var ki, Dimitri, kişiliğimi bırak, rezil rüsva ediyorsun sen benim cinsimi ve dişiliğimi. Biz kadınlar kav olmaya yaradılmışız, çıkmak taşı olmaya değil. Kovalanmak için halk olmuşuz, kovalamaya değil.

(Dimitri çıkar.)

Cennete uçmak derlermiş ya eskiden, senin ardından koşmak da öyle, cennet oluyor cehennem. En kestirme yol belki de oraya, senin elinden ölmek, bitanem.

(Eleni çıkar.)

BABARON

Gülegüle, âlüflem. Merak etme sen, o demirhindi hergele çıkmaya kalmadan bu korunun içerisinden, nasıl pervane olup, göreceksin bak, ayırlamayacak o fosforlu yerinin çeperinden!

(Cin girer.)

Yaşa be, tam zamanında geldin. Çiçeği getirdin, diğ mi, tabii, benim gezginci keratam!

CİN

Getirmez miyim, getirdim elbet, ata ot atar gibi hemen.

BABARON

Sululuğu bırak şimdi!.. Biliyorsun, bir su var, kıyısı silme çiğdem, kekik ve buhurumeryem, yamacı sanki kokudan bir kubbe, kabına varılmaz olmuş dağ güllerinden, hanımellerinden; kafayı iyice bulduktan sonra, orda sabahı eder ya benim acuze Müzeyyen; hani canım, en mahvi yılanların bile derilerini altına sermek için perilerin, soyunup dökündükleri yer... Sen hele şu çiçeği ver! Çıkarayım da ben onun özünü! Tamam! Görür şimdi o anasının gözü o gün görmez gününü!.. Haa, şimdi aklıma geldi! Al şunun bir katresini! Bir kızcağıza rastladım demin bu koruda, aşktan kayıp ve bize de ayıp! Olur mu sevmeden seilmek! Uyurken bastırıp o kadir bilmez delikanlıyı, süreceksin bunu gözlerine! Nerden mi bileceksin o olduğunu? Atinalı ya bu, kılığından anla canım! Partenon mermerleri arasında zıp zıp oynarken yarılmış dizkapaklarına bak! Ama kuzum, dikkat et, gözünü ilk açtığında benim o gördüğüm yalabık kızı benim gözümle görsün! Sen de bu işi beceremezsen, bu sabahın ilk horozu iki gözünün ortasına öğürsün!

CİN

Başüstüne ve üstünüze, üstüm!

(Çıkarlar.)

Dördüncü Sahne

(Korunun başka köşesi. Müzeyyen maiyetiyle girer.)

MÜZEYYEN

Gelin bakalım perişanlar, başlasın devran! Yalnız, mışlar mışlamaz ben, defolacaksınız burdan! Sen, Keriman,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

gidip oramdaki zambaklarıma musallat rahmi kurtları
kemir! Sana gelince Semiran, haklayıp yaraları ve
sindirdikten sonra konservalarını, iyice bir yüz ki kadife
postlarını, kısa ve açık kıcıma yetişsin en son moda kısa
kürküm Mağaristan'dan! Sizler de o puşt puhu kuşunu
öyle tiz bir makamla boğun ki, bayrak geceleri sahneye
çıkıp hâlâ Dedefendi'den ve tahterevelliden türkü düzme-
sin ve de rakibim diye üzmesin, büzmesin benim nonoşu-
mu! İnşallah, şimdi iyi bir nen okursunuz da, yen ağızla
nenni, gider mi gider, bilinmez ki, uykumun uyluğuna,
boşluğumun hoşluğuna!

(Periler pirelenir ve okurlar.)

BİRİNCİ PERİ

Çatal dilli yılanlar,
Bilcümle solucanlar,
Çıyanlarla ozanlar
Uzak durun Hatçe'den!

KORUNUN KOROSU:

Bülbülün ninnisiyle,
Güllerin nefesiyle
E yavruma, e e e e
Cenne cenne şanı hu,
Ninni ninni ninni hul
Çakır göz
Ve de kem söz
Irak olsun Ece'den,
Gündüzler gündüz olsun,
Gündüz olsun geceden!

İKİNCİ PERİ:

Büyüler, örümcekler,
Öcü börtü böcekler,
Uçak olmuş sinekler
Telef olup önceden
Uzak durun Hatçe'den!

KORUNUN KOROSU:

Bölböln ninnisiyle,

Göllerin nefesiyle

E yavruma, e e e e

Cenne cenne şanı hu

Ninni ninni ninni hu!

Çakır göz

Ve de kem söz

Irak olsun Ece'den!

Gündüzler gündüz olsun,

Gündüz olsun geceden!

BİRİNCİ PERİ:

Dağlın çocuklar, sızdı keçil

Keçiler dursun başında nöbetçil

(Periler çıkar, Babaron girer.)

BABARON

Sen bana vermedin diğ mi o piçil Başlıyoruz fasla şimdi,
Ece!

(Müzeyyen'in gözkapaklarında çiçeği ezerek.)

Gözümde gözün kaçtığında,

Ahırın kapısını açtığında,

Bir aşka tutul ki bilmem kaçında,

Eşle yatasın aslan burcunda!

(Babaron çıkar. İskender'le Hermiya girer.)

İSKENDER

Hep söylerim, karanlıkta güç oluyor direksiyon. Ha, onu soracaktım: Senin çıktığın okul? Bilmez miyim, canım, tabii, Damdasyon!.. Ben çok egoist bir adamım, Hermiya. Yoruldum derken, bak, kendim nasıl da dalga geçtim. Daha yorucu olmalı, eminim, karanlıkta araba sürenin yanında oturup onu seyretmesi.

HERMİYA

Sen sade egocu değil, mizahistsin de, İskender! Keşke otomobil icat edilinceye kadar, yaşasak seninle beraber.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İSKENDER

Pekii, bir füzeye binip kucak kucağa, ay mehtabına çıkmaya ne buyrulur?

HERMİYA

Sen, sevgilim, hayaline çüş de biraz, şuracıkta biraz dur!

İSKENDER

Ben de onu istiyordum zaten, Marlen Mur. Tamam! Tamam! Göründü ışıkları. Gelmişiz bile Koru Park Motel'i'ne.

HERMİYA

Aşkım, burda duruyoruz madem, şu el frenini de çek göğsümden!

İSKENDER

Tabii, tabii. Ama ne güzel şey diğ mi, şu tabiat! Sanki kapkaranlık bir geceyi dört nal olmuş nallarından çıkan kıvılcımlarla aydınlatıyor ayın on dördünden gelmiş bir at... Ne dersin, sevgilim, pek lüks bir yat sayılmasa da, şu kekiklerin içinde yatsak?

HERMİYA

Yatalım yatalım, ama kendimizi göllere ve döllere atmalıyız! Kız mıyorum, öyle sanma sakın, kız mıyorum üstüme vardığına. Sen de kızma bana kız olduğuma! Sen de şaşacaksın bu işe nasıl çalıştığıma. Bi başlayalım, bi başlayalım! Ama yavaş yavaş! Kadın olduğumu önce sen değil, ben hissedeyim, arkadaş.

İSKENDER

Haklısın. Demek istiyorsun ki sen, resepsiyondaki siyasallı kâtip bizden nüfus soracağına göre, ayrı odalarda kalacağız mecbur. Ona da razı bu mecnun. Sade bu gecelik, ama haberin olsun!

HERMİYA

Telaştan geceliğimi unutmuşum.

İSKENDER

Çıplak yat o zaman ruhlar gibi ruhum.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

HERMİYA

Ne biliyorsun öyle yatmadığımı? Ben, İskender, senlen göz göze geldikten beri annemin cenazesinde anladım yaşadığımı, onun için de sana ölünceye kadar merhumum.

İSKENDER

Ört üstüne nevresim geceyi! Hiç korkma, çözeriz yarın o uçkurlu bilmeceyi.

HERMİYA

Amin, amin!

İSKENDER

Senin aminlerine de nurlar insan!

(Uyurlar. Cin girer.)

CİN

!Dört döndüm cenabet ormanı,
Koydunsa bul Atinalı oğlanı.
Koşturuyordum ya iksiri
Aşka açılın diye diye gözleri...
Dur, dur, biri var galiba orada!
Atına modası kılığı da!
Hah! Kızcağız da ötede işte!
Dilberim mışıl mışıl çöplükte!
Arada bir fersah mesafe!
Sokulamamış ki ters herife.
Gösteririm ben sana, ayııı!
Çalayım da gözüne büyüyü,
Bak, o kör gözünü açtığında
Aştan göz açacak mısın bidaha!
Gidiyim ben, bekler Babaron.
Sen kendin uyan, derdine yan!
(Çıkar. Dimitri'yle Eleni koşarak girerler.)

ELENİ

Dur, sevgili Dimitri, durl Durunca beni vuracaksan da durl

DİMİTRİ

Defol git diyorum sana! Başıma musallat olma, n'olur!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ELENİ

Yapma, Dimitri! Beni nasıl bırakırsın böyle karanlıkta bir başıma?

DİMİTRİ

Gelme üstüme diyorum! Yoksa bişey indireceğim valla başına!

(Dimitri çıkar.)

ELENİ

Dizlerimde kalmadı derman bu aşk kovalamacasından. Dua ettik, ettikçe ben, rahmetini kısıyor rahman. Oysaki hep dörtüstü, muradüstü Hermiya. Onda o ısıl ısıl gözler varken, haklı ya! Neden öyleler acaba? Gözyaşından değil elbet. O bakımdan bana daha çok gülmüş kısmet. Yok, yok, iyice çirkinim ben, umacıyım umacı. Kurt bile kaçıyor benden, ah, ah, Heleniça! Kızıyorsun bi de Dimitri'ye senden kaçıyor diye! Ne domuz, ne düzenbaz aynaymış o ayna! Aldattı, kandırdı beni Hermiya'yla güzellik yarışında!.. Aa! Bu da kim? İskender'miş! Yere serilmiş, şu hale bak! Ölü mü, uykuda mı yoksa? Yarası, beresi de yok. İskender, İskender! Ah, sağ olsa da bi uyansa!

İSKENDER

(Uyanarak.)

Kor ateşler içinden geçerim senin uğruna!.. Saydammışın sen, Eleniça! Bak, şu doğanın sanatına! Göğsünün kafesinden canevini açtı bana!.. Nerde Dimitri peki? O adı batasıca! Gelecek er geç kellesi belimdeki kılıca!

ELENİ

Öyle deme, İskender, kuzum, öyle deme! Hermiya'ya âşık diye ona boşuna kinlenme! Hermiya seni seviyor ya, sen ona bak!

İSKENDER

Sevmez olaydı keşke! Neler çektim bi bilsen! Ruhum karardı, mahvoldum o iç ezintisiyken. Hem ne sandın, Eleni, o kadar hırt mıyım ben, kumru dururken karşımda, o kargayı sevecem. İsteklere yön veren bir akıl varsa eğer, bu kız,

diyor o akıl, bu kız sevmeye değer. Her büyüyen şey gibi aklın da bir çağı var, o çağa gelmedikçe, uslanmıyor insanlar. Ben de toydum, durulup oturmamıştı aklım, o yüzden de olmadık bir sevdaya kapıldım. Şimdi artık kavuştum o erişkin mevsime, aklım hükmeder oldu başıboş irademe. Bir günebakan gibi fırdöndürdükçe beni, sana dönüyorum hep, güzelliğine, Eleni.

ELENİ

Nedir bu bendeki kör talih, bu kördüğüm kısmet! Sen gibi eski bir dost bana hakaret etsin böyle, hayret! Kalmadı mı bu âlemde o merhamet dedikleri haslet! Yetmedi mi, yetmedi mi, delikanlı, Dimitri'nin elinden çektiğim bunca mihnet, eziyet! Yetmedi mi tatlı bir söz söylese diye katlandığım onca zillet! Şimdi gel sen, ayıbımı vururcasına yüzüme, alay edermiş gibi halimle, bana yapmacıktan ilanıaşk et! Ne de olsa benim de bir haysiyetim var, ben de bir genç kızım nihayet. Ben seni ince, hassas bir insan bilirdim, İskender, şaştım valla hayret! Sırf sevdiği gençten yüz bulmuyor diye, sen tut, bir mazluma hiç yoktan zulmet! Demek bu da böyle bir çeşit insaniyet!

(Çıkar.)

İSKENDER

Allahtan Hermiya'yı görmedi. Ölü gibi yatıyor musibet. Hep böyle zıbarsa da, halas olsam ben de ondan! Üç öğün baklava börek yenmez derler ya, doğru alimallah! Nedir bu yahu, şakak ladeni gibi tepemde her daim! Bunun adı da sözde muhabbet! Yetti be, bir halt etik, tutulduk bir ökseye diye, ömür boyu çekilmez a bu illet! Bundan böyle dünya bir yana, Eleni bir yana! Onsuz bu ömür zehir, bu hayat memat bana!

(Çıkar.)

HERMİYA

(Uyanarak.)

Yetiş, İskender, yetiş! Karnıma çöreklenmiş -ne kadar da uzun!- su yılanı al, n'olursun! Düşdü bu besbelli, ama

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://trantey.org>

ne müthiş şeydi, yarabbim! Bak, İskender, tut, nasıl küt küt atıyor kalbim! Kemiriyorlar sandım tepesini mememin. Sen de karşıma geçmiş seyrediyordun, zalim!.. Hâlâ da susuyor bak, işitmezlikten gelip! Şaka yapar aklınca böyle acayip acayip!.. İskender, oyunu bırak, hatırım için ses ver!.. Aa! Çıtı çıkmıyor hainin! Kalkıp gitti mi dersin! Yapar mı canım, öyle şey! E, niye ses etmiyor pekii?... İskender, hakkın aşkına, bütün aşklar hakkına, konuş, konuş, konuşsana! Konuşmazsan... A, şimdi bayılacağam korkudan!.. Anlaşıldı gitmiş bul Bırakıp Leylâ'sını!.. Sonunda ya ben ya o bulacak belasını!
(Çıkar.)

Beşinci Sahne

(Koru, Müzeyyen uyumakta.)

ÖREKE

Mevcut ve vücut mu herkes?

TESTERE

Vücut, vücut... Hah, işte şurası tam tamamına bizim prova-ya göre yer. Şu yeşil düzlük sahne olur, berideki eğreltilik de soyunma odası. Velakin Dük'ün karşısında nasıl oynayacaksa, burda da öyle oynayacağız, harfiyen, ha!

ÖREKE

Bre Petraki!

TESTERE

Buyur, dayı Nikol!

ÖREKE

Bu Piremuz'la Teşbih dalgasında bir alay çakaralmaz nokta varmışıma geliyor da, onu diyecektim. Meselacığım, bu Piremuz kavatı kılıcını çektiği gibi saplıyor "taş ölçeğim" bizzat karnına. Hanımların nazik bedeni dayanmaz ki bu ufuneti seyre.

TENEKE

Meryem kakası için tenteneli tumanlarına doldururlar
tümenil

KÖRÜK

Biz de atlarız, bre, o kendini intihar numarasını.

TESTERE

O kadar uzun boylu değil. Çaresini buldum ben işin. Bir
girişlik yazarız. Anlatırız, deriz ki başta, bu kılıç madara bir
kılıç, Piremuz'un öleceği falan da yok.

ÖREKE

Daha da iyisi, ben alenen ilan ederim: "Ben Piremuz değil,
adınla sanınla Dokumacı Niko, ismi diğer Öreke'yim," der
çıkaram bu işin içinden. Tamam mı?

TESTERE

Yazdık gitti girişliği. Altı-beş ölçüsüyle hem de!

ÖREKE

Üç hece daha koy, be ağabey! Yedi-yedi olsun. Yediyi ve
yemeyi sever bu kibar hanımlar.

TENEKE

Yemeyi severler ya, aslandan da korkarlar ama.

YÜKSÜK

Doğru be, yürek selaniktir bunlarda.

ÖREKE

Lakin senin, benim gibi garibanın karşısında aslan kesilir o
nazeninler. Ne demeye kendinize aslan süsü verip korkut-
tunuz bizi diye, zağarların önüne atarlar adamı, alimallah!
Bir icabına bakmalı bu nokta virgölün.

TESTERE

O yazılacak önsözün bir kenarına bunu da sıkıştırırız, anla-
tırız aslanın aslan olmadığını.

ÖREKE

Yoo, öyle olmaz! Orta oyununda bile aslanlaşmasına
gelemez bunlar ayak takımının. Onun için başka bir
tertip alacaksın: Mengene'nin yarım sureti görünecek

aslanın ensesinde açacağımız yarıktan. O da başını uzatıp oradan, başlayacak neşriyata: "Aziz efendilerimiz ve muhterem acuzelerimiz" falan diye girişecek tuluata. "Boşuna korkmayın, ürkmeyin zinhar!" diye yalvar yakar olacak. "Ne haddime benim aslanlık etmek huzurunuzda! Canımı sokakta bulmadım! Postumu kaptırmaya niyetim yok benim!" mealinde bişeyler geveleyecek. Diyecek ki sonunda da: "Ben öyle hayvanlar padişahı aslan maslan değil, bir garip ademim. Bendeniz, doğramacı... İsmi diğer Mengene." Ağnaşıldı mı?

TESTERE

Bittamam, Öreke, öyle yaparız. İki mazarrat daha var, ama nasıl ithalat edeceğiz ayışığını oyunu oynayacağımız sofaya? Malum, ayışığında buluşur âşıklar.

MENGENE

Oyun gecesi mehtap var mı ki acep?

ÖREKE

Hiç mi nasibiniz yok be ilimden, irfandan? Bir Maarif Takvimi edinip, bakın lan!

TESTERE

Baktım ben, baktım. Var o gece mâyitap, ama halkı geçtik, ay halkasına bile, ne biliyorsun, açık mı orası o gece?

ÖREKE

Onun da kolayı var, be Ustaki. Bütçe açığı mavrasına, usturubunla açık bırakırsın pencerelerden birinin kanadını, ayışığı da vurur içeri Marşal Yardımı hesabı.

TESTERE

Akılınla bin yaşa Öreke, ama o ayların ve ayların ipiyle kuyuya inilmez ki! Tutulacağı tutar dürzünün, bize yahut kendine. Onun için biz yine bir demet çalı, bir de idare lambası tedarikleyelim. Bu ayışığının şahsıdır der, çıkarız, onu temsilen yani... Bu oldu, pekii duvar yarığını nerden bulacağız o saltanatına salto ettiğim salonda? Piremuz'la mâşukası bir duvar gediğinden aşna fişne etmiyorlar mı, canım?

TENEKE

Sahil Davarlar tamam, ama duvar nerde? Bu bulmacanın da cevabını bul bakalım, Öreke!

ÖREKE

Buldum gitti, Tenekel! Sen emsal kalın kafalı biri temsil eder duvarı. Kıçına da biraz kireç, balçık, az biraz sıva çalarız, oldu bitti. Parmaklarını da böyle parmaklığına aralık tutarsın, Piremuz'la Teşbih ordan fiskoslaşırlar.

TESTERE

Buna da uydurdu bişey, köpoğlu! Hadi, çocuklar, şuracığa geçip oturalım da rollerimizi geçelim. Önce sen başlıyorsun, Piremuz! Sözün bitince, şu eğretiliğin oraya girip hacetini görürsün!.. Sırasıyla gidecek bu böyle.

(Cin arkadan girer.)

CİN

Kim, yahu, artizliğe yeltenen bu çingenler?
Ecenin beşiğini zurnasıyla kertenler?
Görelim neymiş, hadi, oynunuza soyunun!
Ben de oynamazsam, bak, sizlere cins bir oyun!

TESTERE

Başla, Piremuz! Sen de hazır ol, Tisbel!

ÖREKE

Rengi, kokusu latif o osuru meryemler...

TESTERE

Osur değil be! Buhur! Buhur!

ÖREKE

Rengi kokusu latif o buhuru meryemler,
Tisbe, önünde senin hepsi secdeye durur.
Bir ses var! Nedir acep! Şer midir, hayır mıdır?
Şimdi geliyorum ben, sen burada azıcık dur!
(Çıkar.)

CİN

(Yana.)

Aktörün böylesine sırma palan vurulur!

(Çıkar.)

KÖRÜK

Bende mi sıra şimdi?

TESTERE

Sıra mı? Yok! Sıra, erişte yemiş eniştemde! Kaç kere söyleyeceğiz, yahu! O ananın örekesi olacak Piremuz bir ses işitti, nedir bakmaya gitti, dönecek şimdi nerdeyse seni bilmem netmeye! Bu arada sen kendi kendine söyleniyorsun!

Tamam mı!

KÖRÜK

Bostana, gülistana şan veren gül kadar lal,
Teni zambaktan duru, benim taze pırasam...

TESTERE

Deli edecek bunlar beni! Pırasa değil, be adam!
Piremuz! Piremuz!

KÖRÜK

Ben neredeysem, oraya koşun, civanım, dörtnal,
Benim ateş yeleli, küheylan Piremuz'um,
Ursuzun türbesinden tezelden gel, beni al!

TESTERE

Ursuz değil! Ninus! Ninus! Hem sırası gelmedi ki o sözün!
Onu Piremuz'un açmazına karşı söyleyeceksin! Ne ara bıraktınız, ne sıra!.. Sen gir şimdi Piremuz! Sen de, Körük,
"Ben neredeysem"den al yeni baştan!

KÖRÜK

Ben neredeysem, oraya koşun, civanım, dörtnal,
Benim ateş yeleli, küheylan Piremuz'um...
(Önce Cin, ardından da Öreke başında bir eşek
başıyla girer.)

ÖREKE

Uğruna senin, Tisbe, ölmezsem, namussuzum!

TESTERE

Amanın! Cinler çarptı bizi! Desturun, yoldaşlar, kaçalım!
Herkes kendi başının çaresine baksın! Amanın! Amanın!
(Testere, Mengene, Körük, Teneke, Yüksük çıkar.)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

CİN

Savulun, taş arabaları,
Odunluk orman kibarları!
İki elim, bilin, iki yakanızda,
Cinci Hoca önünüzde, ardınızda,
Çat burda, çat kapı arkasında
Kişneyerek, uluyarak, kükreyerek,
Şom ağzımdan ateşler püskürerek
Kovalay'cam sizi çıldırtıncaya dek!

ÖREKE

Nereye kaçıyor bu namussuzlar? Akılları sıra beni korkutacaklar!

(Teneke girer.)

TENEKE

Vay anasına! Çarpılmışın sen, be Niko! Tüh tüh tüh! Şu kafanın haline bak!

ÖREKE

Devenin başı!

TENEKE

Deve başı değil, Niko, eşek başı!

(O çıkar, Testere girer.)

TESTERE

Fesüphanallah! Başında bir torbası eksik! Nedir bu başıma za gelenler, yarabbi!

ÖREKE

Başına ederim ben şimdi senin!.. Bu kelekler eşek yerine koyuyorlar bizi! Anlaşmışlar aralarında, korkutacaklar da sözde, matrak geçecekler sonra, eşsoğlu eşsekler. Tınmayacağım ben de hiç. Voltamı atıp burda, dalgamı geçeceğim. Bi de türkü patlatırım, görsünler korkuyor muymuşum!

(Türkü çağırır.)

Dinine yandığım karatavuğu,

Sevsinler o safiye duruşunu!

Şakırken titriyor diye kuyruğu,

Kim ipler tıknafes ardıc kuşunu!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

MÜZEYYEN

(Uyanarak.)

Kim bu uyandıran melek benim libidoşumu?

ÖREKE

Bok yemiş bokunu yemiş ispinoz,

Guguk kuşu girdi miydi fasıla!

Kargaya "Öt!" dedim, dedi ki: "Olmaz!"

"Olmuyor ki ahenk insanoğluyla!"

Karga akli ne olacak! Sahneye çıkıp, arancıman okusana,
be saloz!

MÜZEYYEN

Ey sesi billur fani, fena ettin beni! Kafiye oldum gitti safiye-tine. Yakışıklım, ayıramıyorum senden gözlerimi. Bir turist gibi geziyorum şehrini ve şehrayinini. Elimde bir kılavuz, başından ayağa. Başkentinde en beğendiğim yer de opera meydanı ve o meydanın orta göbeğindeki heykel ve baş... İlk bakışta böyle bir aşk, canhıraş mı canhıraş!

ÖREKE

Karışmak gibi olmasın, ama hanımcığım, anlayamadım nedir bu telaşın! Gerçi bu son zamanlarda şekerrenkmış diyorlar arası akılla aşkın. Bir hayır sahibi çıkıp barıştırır da şunları, biz de rahat bir nefes alsak! Arada böyle cins nükteler de patlatırım, bak!

MÜZEYYEN

Güzelliğin bir yana, zekâna da diyecek yok.

ÖREKE

Ne demezsin! O dediğiniz zekâ olaydı bende, buralarda durur muydum? Bu perili korudan dışarı kapağı atmanın bir yolunu bulurdum.

MÜZEYYEN

Bak, o olmaz işte! Madem geldin kendi ayağınla, halvet olacağız senle burada, istesen de istemesen de. Ben senin öyle bildiğin şuhlardan değil, olağanüstü bir ruhum. Mevsimlere hükmeder benim huzurum ve zuhurum ve

seni deliler gibi seviyorum. Çiğneme benim gururumu gel benimle, n'olursun! Periler vereceğim emrine, dönecekler etrafında pervane. Bir işaretinle kaşıkçı elmasları getirecekler Kumkapı sahillerinden ve çiçekler içinde yatarken sen, destanlar okuyacaklar başucunda Çin mesellerinden. Kurtaracağım seni cismani bedeninden, semeninden, semerinden ve bir ruh gibi duru ve saydam, bundan böyle yaşayacaksın benimlen!

ÖREKE

Amma azgın karı be! İki güne kalmaz zaten sen beni ruh haline getirirsin bu gidişlen.

MÜZEYYEN

Hadi uzan şuraya, şu çiçekten yatağa,
Mis gülüyle bezeyim ipek şakaklarımı,
Cennetâlâda gibi böyle kucak kucağa,
Isırayım o senin uzun kulaklarını.
(*Mendelssohn'un düğün marşı çalarken perde sona erer.*)

II. Perde

Birinci Sahne

(Korunun bir başka köşesi. Babaron girer.)

BABARON

Merak ediyorum, ne geldi Müzeyyen saraylısının başına. Uyandığında ilk kim çıktı acaba karşısına? Hah, işte göründü yelperek benim posta telgraf nazırı da!

(Cin girer.)

İyi ki geldin zirzop. Ver bakalım şu raporu! Anlat ne âlemde bu gece bizim kuru!

CİN

Ecem Sultan şu anda, afedersiniz efendimiz, bir merkeple zina halinde. Kendileri mışıl mışıl uyurlarken dünyadan habersiz ve olabilecekleri kadar deliksiz, hususi ve mahvi kameriyelerinde, aşağılık bitakım soytarılar geldi o civara: Atina'nın esnaf çarşısından, malumunuz amele güruhundan; Tezeus'un düğünü için bir oyun hazırlıyorlarmış, onu prova etmeye. Bu şenlik görmemiş sünepelerin bir de elebaşısı var, hepsinden beter. Pirus'u oynayacak sözde. Rol icabı ayrılıp sahneden, çalıların arasına girdi. Ben de fırsat, o fırsat bindim tepesine, geçirdim eşek başlığını kellesine. Derken, efendim, yeniden rol sırası geldi benimkinin, Tisbe'sine laf yetiştirecek! Takım taklavatıyla ortaya çıkmasıyla bir kığıstıdır koptu. O kılıkta görünce öbürleri onu: Yan-

larına sürüne sürüne yanaşan avcının çıtırdısına uyanmış çil yavruları ne ki! Ve dan diye gümleyince çifte, damın üstünden çığlık çığlığa havalanan fraklı, smokinli kargalar ne ki! Herifler bi kaçıştılar, bi kaçıştılar ki efendim! Ben de boş durmuyorum tabii, ne lazımsa yapıyorum, kükrüyorum, anıyorum, tepiniyorum. Kimi yere yuvarlanmış debeleniyor, kimi imdat diye kıcını yırtıyor. Sinirleri boşanınca korkudan, kılkuyruklar zincirden boşandılar adeta. Gözleri ne diken görüyor, ne çalı. Elleri, yüzleri kan içinde, bi koşu kopardılar ki, allahını seven tutmasın! Lime lime kasketleri, ceketleri asılı duruyor hâlâ dalların vestiyerinde. Böylece dağılınca, efendimiz, bu devletli kumpanya, Pirus da kaldı ortada anya manya. Derken, tesadüf bu ya, Ecem Sultan gözlerini açtı, etrafına alıcı gözüyle bi baktı. Görünce karşısında bir numaralı adayı, ossaat uzun kulak hazretlerine abayı yaktı.

BABARON

Aferin be sana! Umduğumdan da iyi becermişin bu işi. Atinalı ne oldu peki? Sürdün mü, emrettiğim üzere, aşk iksirini gözlerine?

CİN

Uykuda kıstırdım, efendim, o işi de becerdim. Kız da hemen oracıkta yatıyor zaten. Gözlerini açınca hışır, ilk onu görecektir mecbur.

(Dimitri'yle Hermiya girer.)

BABARON

Sen şöyle kenara dur! İşte bu, dediğim hayın!

CİN

Kadın bu kadın ama, erkek o değil, sultanım.

DİMİTRİ

Anlamıyorum, niye bunca tekdir, bunca azar. Benim seni sevmekten başka ne günahım var?

HERMİYA

Azar ne, tekdir ne ki gözlerini oymadığıma şükret sen! Söyle hain, öldürdün, diğ mi İskender'imi, düşünde Her-

miya'sı, mışıl mışıl uyurken? Ellerini kana buladın madem, bir iyilik daha et, kurtar kuzum beni de onsuz yaşamamanın cehenneminden!... Beni bu yaban dünyada nasıl koydun gittin, İskender? Nerde kaldı verdiğin sözler, ettiğin yeminler? Sen ki, ayrılmam senden, ayrılmam derdin, kutuplar yassılıp, yarılса yarımküreler, geçse de içlerinden serseri gezegenler! Canına kıymasaydılar senin, ayrılır mıydın sen yârinden?.. Sensin onun kanlısı, Dimitri, belli oluyor kaçanağı gözlerinden.

DİMİTRİ

İçerim kan ağlıyor da o yüzden o gözle görüyorsun beni, besbelli. Lakin benim canıma kasteden canı ısıllı duruyor karşımda, şu ölümsüz, şu her dem taze Zühre yıldızı gibi.

HERMİYA

Neye yarar ısılmışım mışılmışım, İskender görmedikten sonra?.. Yaşıyor olsa baril! Ne olursun onu bana getir, Dimitri.

DİMİTRİ

Tazılarımın önüne atarım leşini, daha iyil

HERMİYA

Seni gidi köpek, seni gidi it!.. Tüh tüh tüh! İnsanda ne nezaket bırakıyor, ne adabı muâşeret!.. Ama böylece de aydınlandı bu cinayet! Sen de kendini hâlâ insandan sayıyorsan, kolay gelsin!.. N'olur söyle, ama kırk yılda bir doğru söyle, hatırım için! O uyanıkken olaydı, değil canına kıymak, cesaret edip gözünün içine bakabilir miydin? Onun için diğ mi, onu uyurken öldürdün? Çok yiğitsin sen Dimitri, çok! Yeryüzünde sen gibi engerek yılanından bir tane daha yok!

DİMİTRİ

Boşuna esip savuruyorsun, kızım. İskender'i öldürmedim diyorum sana. Vallahi günahsızım. Hem onun öldüğünü nerden çıkarıyorsun?

HERMİYA

Ant veriyorum, bak, söyle, yaşıyor de kuzum!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

DİMİTRİ

Pekii, benim ne istifadem olacak bundan?

HERMİYA

İstifaden mi? Kurtulmak olacak elbet, senden artık nefret eden eski bir dostundan. O ölmüş olsa da, olmasa da, göremeyeceksin beni bundan sonra!

(Çıkar.)

DİMİTRİ

Babaları üstündeyken böyle, hiç üstüne düşmeyeyim. Burda bir süre eğleşeyim. Hem böylelikle müflis uykudan alacağını koparamadığı için büsbütün kötüleyen keder, uyusur da uykusuyla borcun hiç değilse bir kısmı için açılır, biraz hafifler.

(Yere uzanır, uyur.)

BARARON

Ulan Babacan, bir çuval inciri bok ettin! İksiri yanlış adamın gözüne boca etmişin. Bak ne fesaretler çıkacak bunun altından! Biz aşkın çarpuğunu düzeltelim derken, aşkın düzgün olanı çarpılacak.

CİN

Benim kusurum da büyük, sultanım, ama binlerce fırıldağın arasından sözünün eri biri çıkarsa, öp de başına koy!

BABARON

Koş şimdi, koruyu kışın yanmış gibi dolaş! Ne yap, et, Atinalı Eleni'yi bul, arkadaş! Karasevdalı süzüm süzüm süzülmüştür ahlayıp vahlamaktan. Aşk bu, gönül hoşluğu değil, biçarede ne kan kalmıştır, ne can. Sen bilirsin işini, yap bir numara, kaptığın gibi getir aşkzedeyi buralara! Ben de boyayım da bu arada gözünü bu yezitin, gözünü açtığında bulup belasını karşısında, akli başından gitsin!

CİN

Gittim bile, gittim, gittim. Ben, Fuzuli'nin yayından çıkmış berceste bir beyitim.

(Çıkar.)

BABARON

Aldım mı aldım bu tılsımlı çiçeği,
Eros'un okuyla morarmış menekşeyi,
İy'ettim mi ettim gözünün bebeğini!
(*Çiçeği Dimitri'nin gözlerine bastırır.*)
Derken çıktı mı karşına gözünün bebeği,
Sızlasın ama, nasıl sızlasın burnun direği!
Geldi bil has bahçene cennetâlâ meleği!
Ondan iste, Lokman'ından, derdinin devasını!
El süreceğine sen sür Eleni'nin sefasını!
(*Cin girer.*)

CİN

Geldim işte, çete başım.
Eleni'yle pişmiş aşım.
Yanısıra da bir teres,
O da benim yanlışıım.
Başlıyor şimdi cümbüş!
Ne deh şey insan denen bu çüş!

BABARON

Sen şöyle alargada dur! Onların gürültüsüne Dimitri dapturu olur.

CİN

Matrağa bak, matrağa!
İki enayi birden
Tav olacak bir kaltağa!
(*İskender'le Eleni girer.*)

İSKENDER

Seni hakir düşürmek için mi ben böyle diller döküyordum!
Pekii ama, gözlerimden inen bu yaşlar nenin nesi,
nonoşum? Sana nasıl bir oyun oynuyordum ki, kendi
okumla vurulmuş kedi kuşum?

ELENİ

Aferin, aferin! Sen meğer ne yüksek bir alçakmısın! Ağzından çıkan her söz, yalandan da öte, cingiraklı bir yılan!

Gerçek diye bişey gördün mü karşında, onun içine ille zehrini akıtacağan! Sen diğ miydin Hermiya'ya destanlar yakan? Nerde kaldı o İrem'le Bağistan?... Senin ettiğin yeminleri tartan kantar, kuş cehenneminde kuştüyü tartar!

İSKENDER

Hermiya'yla söz kesiştiğimizde, ben kendimde değildim, birader!

ELENİ

Anlaşıldı büyüklüğün senin İsa'dan öncede kalmış, Büyük, Büyük İskender!

İSKENDER

Ama biliyorsun ki Dimitri senin değil, Hermiya'nın ordusun-da aşka nefer.

ŞARKI

(Dimitri + Eleni - Düet)

DİMİTRİ

(Uyanarak.)

Ah, Eleniça, tanrıçam, ben seni kapıp Tanrı Dağı'na kaçam! Öyle berrak ki gözlerinin pınarı, ıslıl ıslıl bakışlarının yanında saray sofralarındaki billurlar bile çamur. Nemene kirazdır ki onlar, dört mevsim sanki dört bahar, dudakların daim meyveye durur! Toros'un doruklarında doğudan estikçe rüzgâr, için için harelenen akpak, o duru, o kız oğlan kız kar, sen elini kaldırıncaya havaya, kararır gözünde, insanın, döner üç otuzunda bir kargaya... Uzat da, Kraliçem, öpeyim hanımellerini ve öpüp öpüp mührü saadeti başıma götürüyüm.

ELENİ

Allahtan bulun e mi! Kafa kafaya vermişsiniz iki küçük bey benimle dalga geçiyorsunuz, diğ mi? İnsanlıktan, efendilikten eser kalmamış olmalı ki sizde, gönül eğlemek için sırf, kırabiliyorsunuz böyle kalbimil! Anladık, sevmiyorsunuz, tiksiniyorsunuz benden, lakin bunca tahkir niye ki? Yarasır mı erkek olan erkeğe, içinizden yere çalmak geçerken,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

kaşın şöyle güzel, gözün böyle güzel diye yemin kasem, göklere çıkararak, rezil rüsvay etmek bir tazeyi? Hani rakiptiniz, Hermiya'ya taliptiniz! Şimdi de rakipsiniz, ama aşağılatmak için Eleni'yi. Bu yaptığınız doğrusu büyük marifet, çok mertçe bir hareket! Sen tut, hakaret üstüne hakaret, zavallı bir kızı gözyaşlarına garget! Eğlencelik niyetine, bir biçarenin sabrını tüketmekle, yüreğinin yağın eritmekle oluyor zaar asalet!

İSKENDER

Edepsizlik etme, Dimitri! Biliyorum, biliyorsun, Hermiya'yı nasıl sevdiğimi. Şuracıkta, bak, vazgeçiyorum hakkımdan, Hermiya sana helal ve de helalin olsun! Sen de benim ölesiye sevdiğim, ölene dek seveceğim Eleni'yi bana bırak!

ELENİ

Leyleğin ömrü yine laklakla geçiyor, bak!

DİMİTRİ

Hermiya senin olsun, İskender, ananın sütü gibi ak! Ben onu sevdiysem bile bir zaman, çoktan küllenip gitti o aşk. Gönlümün gurbet elde konakladığı bir handı Hermiya; şükür, döndüm gayrı Eleni'ye, döndüm sılaya.

İSKENDER

Köylülerin alayla gelmişlerdir seni karşılamaya!

DİMİTRİ

Alaya alma, İskender, havsalanın almadığı bir sevdayı! Karışmam sonra, pahalıya mal olur sana bu küstahlığın! Hem zaten geliyor işte, bak, buraya doğru kıymatlın!

(Hermiya girer.)

HERMİYA

Gözün görevine son veren o umum müdür karanlık, yerine onun terfiyen işe alıyor kulağı. Göz açıkta çile doldururken, zavalılık, yeni gözde arıyor, tarıyor ortalığı. Ben de seni bu kör karanlıkta bulabildiysem eğer, gözlerimin değil, kulaklarımın sayesinde, İskender. Dargınım ama sana, nasıl öyle piç gibi beni bırakıp gittin peki?

İSKENDER

Aşk ferman edince, âşık neyleyi?

HERMİYA

Seni yamacımdan söküp alacak bir aşk demek ha? Güleyim baril

İSKENDER

Maalesef var öyle bir aşk, han'fendi, deli divane eden İskender'i! Tüm Samanyolları'yla alev alev burçlara nisbet, geceyi semt semt tutuşturan bir ateş benim iki cihan güzeli Eleni'ye duyduğum muhabbet. Yine de sen tabanların yanmış gibi ne koşuyorsun peşimden? Anlamadın mı hâlâ senden nasıl nefret ettiğimi seni piç gibi ormanın ortasında bırakıp gidişimden?

HERMİYA

Tam zamanını buldun sen de şaka edecek!

ELENİ

Yaaa! Bu da onlardanmış demek! Anlaşıldı, bana karşı bu pis oyunu üçü birlik olup hazırlamışlar! Bilemedim, sen meğer ne nadan, ne nobran, ne nankör kızmışın, Hermiya! İçin hiç sızlamadan beni tefe koyup çalmak için bu efendilerle kumpas kurdun, diğ mi? Hani canyoldaşı, dünya ahret kardeşiydik seninle! Nerde kaldı başbaşa, dizdize geçirdiğimiz saatler! Tez ayırdı bizi diye o pür telaş zamanı ağız dolu ettiğimiz lanetler -lanet olsun!- unutuldu hep demek! Eleleydik bütün gün, elele, kolkola, aynı sırada otururduk okulda. Hatırlar mısın -nerden hatırlayacaksın!- elde iğne, önde gergef, aynı minder üstünde, pencereye karşı o şipşirin odamda, aynı ezgiyi mırıldanarak aynı makamda, aynı örneğe bakarak aynı anda, nakkaşlar haltetmiş senin, benim yanımda, aynı çiçeği işlerdik sanki aynı aynada; öğür olmuş ellerimizi seslerimiz, nefeslerimiz, nefislerimiz... Öyle büyüdü senlen, aynı dalda kızaran canım kirazlardık ikiz, aynı sapta oluşan iki duttuk ya da biz, ayrı düşmüş görünsek de tek vücuttuk ikimiz... Aynı

kalp, aynı nabız, aynı hız, şıptık terlikleriyle yanyana aynı düşe doğru yürüyen iki kız... Sen tut sonra -umurunda mı güzelim arkadaşlığımız- elin adamlarıyla birleşip zavallı Eleni'yi yerden yere çal! Ne dostluğa sığar bu, ne hanım kızlığımıza! Acısını ben çekiyorsam da sade, bu aynı zamanda cinsiyetimize de sürülmüş bir leke!

HERMİYA

Nasıl böyle konuşabiliyorsun, kardeşim, nasıl? Ben seni hor görmüyorum, sen beni hor görüyorsun asıl.

ELENİ

İskender'i sen takmadın mı peşime, matrak olsun diye; kaşıma, gözüme sözde övgüler düzmeye? Sen yollamadın mı başıma daha demin beni başından defeden Dimitri'yi gökselsin, tanrısalsın, düşselsin diye, selleyip sallamak için bencileyin biçareyi? Hanidir suratına dönüp bakmadığı bir kızı neden şimdi durup durduğu yerde pohpohlasın pekii? Hem sana daha demin yanıp tutuşan İskender Bey'in senin aşkını böyle hiç yoktan tepmesi niye iyi? Bütün bunlar hep senin rızanla, belki de senin tertibin, diğ mi? N'apayım, senin gibi açık değilse kısmetim, erkekler pervane olmu-yorsa etrafımda, sevdiğim beni sevmiyorsa, ne günahım var benim bunda? Eziyet değil, merhamet gerek tanrının böyle talihsiz kuluna!

HERMİYA

Ne dediğini anlıyorsam, arap olayım!

ELENİ

Anlamıyormuş dediğimi! Bak, bak yüzüme melül mahzun bak, hayın; sırtımı dönünce de ben, dilini çıkar! Hadi, hadi, göz etsenize birbirinize, böyle çıkar tadı bunun! Aferin size, aferin, oynadığınız doğrusu kitaplara yazılası bir oyun! Sizde şuncacık insaf, merhamet, edep, terbiye olsa, beni alet etmezsiniz bu maskaralığa! Yine de hoşçakalın, sağ olun! Benim de az çok hak ettiğim bu zulün karasını paklasa paklasa ölüm paklar ya da sürgün!

İSKENDER

Dur, gitme, nazlım, n'olur, dinle beni, hayatım, aşkım,
bitanem, Eleni!

ELENİ

Hâlâ mı sürdürüyorsun bu oyunu?

HERMİYA

Tatlım, bu kadar da horlama onu!

DİMİTRİ

Hermiya'nın ricası yapmacıklığına yapmacık, ama benim
yumruğum sahici yumruk!

İSKENDER

Ne onun yarım ağızlı ricası, ne de senin farfaran, hiçbir
şey döndüremez beni aşk meydanından! Bakma onların
dediğine, ölümüne seviyorum seni, Eleni. Uğruna feda
başım için ant olsun ki yüzünü kara çıkaracağım benim için
Eleni'yi sevmiyor diyenleri!

DİMİTRİ

Ne haddine onun, seni benim kadar sevmek!

İSKENDER

İspatı kolay, laf ebeliği edeceğine kılıcını çek!

DİMİTRİ

Hadisene!

HERMİYA

Ne oluyor, kuzum, İskender, bu ne demek?

İSKENDER

Bas git burdan, Habeşi kaltak!

HERMİYA

Gitme, İskender, gitme! Gidersen, canına kıyacak!

DİMİTRİ

Kurtardın ya kendini, niye gelmiyorsun hâlâ üstüme? Sıkı-
yor, değil mi, ödle!

İSKENDER

Bırak beni, yırtıcı köçek, ısırgan otu, kancık köpek! Kap-
tığım gibi şimdi sırtımdan, yere çalacağım seni, engerek!

HERMİYA

Bu ne kabalık, İskender? Bu ne değişiklik sende? Yoksa sevmiyor musun beni artık?

İSKENDER

Senin neyini sevecekmişim, bre tatarak? Bırak beni, defol git başımdan bre hintyağı, bre müşhil ilacı!

HERMİYA

Şaka yapıyorsun, diğ mi, sevgilim? Sevgilim, sevgilim, başımın tacı?..

ELENİ

O da oyun ediyor, sen de! Bu bir değil, iki değil, kaçınıcı!

İSKENDER

Senlen, Dimitri, sözüm söz, besamız besa!

DİMİTRİ

Yazılı bir senet olsa elimde hadi neyse, inanayım ama. Pek bir pamuk ipliğıyle bağılsın, baksana!

İSKENDER

N'aapayım yani? Vurayım, kırayım, dövüp öldüreyim mi? Ne kadar nefret etsem de yine elim varmıyor ona zulmetmeye.

HERMİYA

Nefret ediyorum diyorsun, bana bundan büyük zulüm mü olur? Nefret ama, niye? Ben ne kusur işlemiş olabilirim ki yarabbi, yağmaya gitti onca sevgi? Yoksa sen benim sevgilim İskender, ben de senin sevgili Hermiya'n değil miyim? Dünya güzeli sayılmasam da, hâlâ yüzüne bakılacak kadar güzelim. Yattığımızda ölüyordun aşkımdan, kalktığım da kalkıp gitmiştin yanımdan. Bilmiyorum, ne olup bitti. Yoksa, yoksa -dilim varmıyor söylemeye, tanrım-beni o bütünlük mü bırakıp gitti?

İSKENDER

Ha şunu bileydin! Bileydin de, peşimde beyhude sürtmeyeydin! Bu iş bitti, umudunu kes benden! Ağz etmiyorum, kesinkes söylüyorum, bak, Hermiya'nım: İkraah ettim senden, ben gayrı Eleni'ye âşığım.

HERMİYA

Seni madrabaz, oyunbaz, düzenbaz, seni bahar karası, sevda hırsız! Çaldın, diğ mi, sevdiceğimin kalbini sine sinsi yanımıza sokulup gece yarısı?

ELENİ

Tebrik ederim! Ben görmeyeli, maşallah ne edep, ne terbiye kalmış sende! Ardamarın çatlamış senin, şekerim. Damarıma basıp beni de kendine benzetmek galiba niyetin. Seni gidi şunun bunun maşası, seni gidi piyasa kuklası!

HERMİYA

Panayır kuklası mı? O da nerden çıktı? Haaa! Bak bak, haspam, boyumun kısalığına taş atıyor bi de! Kendi boyu uzun ya! Göklere erdi, diğ mi başın! Ve gözünün üstünde kaşın tek sende var bu dünyada sanki! Hem bilmez miyim ben malımı, dev aynasında görüp endamını, dev aynasında gösterip boyunu poşunu, ayarttın, domuz, sevgilim olacak vefasız zendostu! Benim bücürlüğümü, cüceliğimi kafasına kaka kaka, onun gözünde büyüdün, bir boya geldin, diğ mi, boyu devrilesi karı! Yüzüme de söyle, yerden bitmesin, cücesin de! Söylesene hadi, seni alacalı fasulye sırgı! O kadar uzunboylu değil, ama ne sen o kadar yükseksin ne ben o kadar alçağım. Gör bak sen, şimdi atladığım gibi üstüne, tırnaklarımla nasıl gözlerini oyacağımı!

ELENİ

Malum, beni adam yerine koymuyorsunuz, ama beyler, yalvarıyorum, insaniyet namına beni koruyun, n'olur! Bakmayın iri kıyım olduğuma, kıyamam börtü böceğe bile, oldum bittim yufka yürekliyimdir, iyi huyluyumdur. Gelemem hiç kavgaya, gürültüye. Onun için aldanmayın görünüşe, Hermiya ufak tefek diye. Lime lime eder beni, alimallah!

HERMİYA

Bak bak şıllığa, ufak tefek dedi yine!

ELENİ

Ne yaptım ki sana Hermiya, niye saldırıyorsun bana böyle? Seni sevdim, kardeş bildim kendimi bildim bileli.

Sözünden çıkmadım, üzmedim, incitmedim seni bir gün bile. Sade -o da Dimitri'ye aşkımdan- bu koruya kaçacağınızı söyledim. Dimitri de izledi sizi, koştum ben de onun ardından; başka şey için değil, ama yine o onulmaz aşkımdan. Lakin bu insafsız kovdu beni yanından; hakaretler, tehditler etti, döverim, gebertirim seni dedi. Ben de işte şimdi, bırakırsanız rahat, döneceğim Atina'ya burdan, ettiğim çılgınlığa bin pişman. Söz veriyorum hem de, koşmayacağım bir daha ardınızdan. Bırakın, n'olur, gideyim! Görüyorsunuz ben budalanın, kaçığın biriyim...

HERMİYA

Ne duruyorsun, gitsene! Sanki tutan var seni!

ELENİ

Var ya. Delice bir tutku burda tutan beni.

HERMİYA

Anlayalım, kime tutku? İskender'e mi?

ELENİ

Dimitri'ye elbet, Dimitri'ye.

İSKENDER

Merak etme, Eleni, ben varken burda, cesaret edemez o sana el sürmeyes!

DİMİTRİ

Sürsün de göreyim, bakayım! İskender Bey de aslında ondan yana ya, varsın, olsun!

ELENİ

Ahh! Bilmezsiniz siz onu! Kafası kızdı mı bikez, gözü hiçbir şey görmez. Okulda eleman derdi ondan herkes. Bakmayın, küçümen filan, ama dişi kaplan gibidir vahşi.

HERMİYA

Küçümenliğimden dem vuruyor bak yine, saat kulesinin küçük kardeşi! Sizden yüz buluyor diye böyle veristiriyor bana. Yoksa bilir nasıl yere sereceğim leşini!

İSKENDER

Defol buradan, yer cücesi, yer meşesi, yer elması, yer sıçanı, yer eşeğil Bas git burdan beberuhi!

DİMİTRİ

İltifatlarınızı hakir gören bir hanıma bu ne işgüzarlık, üstat! Yalnız, söyleyeyim sana, aklın varsa, bırak Eleni'yi rahat. Değil şimdi gibi böyle hamilik taslamak, nutuk atmak, adını ezkaza ağzına alırsan, yancağızına sokulmaya kalkarsan, yan gözle bile bakmaya davranırsan, yok mu ya, sayem-de zehir olur sana bu hayat!

İSKENDER

Yine bu bücür belime sarılacak diye umuyorsan, yandın bu sefer, ahbap! Eleni kimin helali diye hâlâ sual ediyorsan, hazır kılıcımın ucunda cevap! Hadi yürü, düş bakayım önüme!

DİMİTRİ

Önüme mi düşecekmişim? Ha ha! Görürsün şimdi kimin önüne düşecek kimin perçemi!

(İskender'le Dimitri çıkar.)

HERMİYA

Senin yüzünden hep, küçük hanım, bütün bu hırgür. Yaptın, yakıştırdın, geri geri kaçıyorsun şimdi de!

ELENİ

Sana güven olmaz ki, neme lazım, başıma bir şey indirsin, yüzümü, gözümü tırmalarsın. Sen eline çabuksan saçımı, başımı yolmaya, ayağına çabuğum ben de kaçıp senden kurtulmaya.

(Çıkar.)

HERMİYA

İnsanların ileri gelen hareketlerini yorumlamak da son derece yorucu bir iş ya!

(Çıkar.)

BABARON

Dalgacılığın yüzünden bunlar, hâlâ da yanlış yapıyorsun, yahut da mahsustan, domuzluğundan sapaya sapıyorsun.

CİN

İnanın, tayflar serdari sultanım, yapmacıktan değil sahiden, ama görünüşe aldandım. Afsunlayacağımız oğlanı kılığın-

dan tanıyacaksın dediniz ya, ben de öbürünün üstündeki Atina giysilerine kanıp çiçeği onun gözüne bandım. O da bu da Atinalı olduğuna göre, maksat hasıl olur sandım. Hem sonra, ne yalan söyleyim, bu marazdan e biraz da hoşlandım. Hiç yoktan bize bir eğlence çıktı, diğ mi, sultanım?

BABARON

Paskallığı bırak! Baksana kapışacak yer arıyor iki âşık. Hadi fırla, bican, öyle bir koyult ki geceyi, karanlıktan çocuklar gibi korkar olsun karanlık! Ortalığı ığıl ığıl sisler bürüsün, gayya kuyusuna dönsün gökkubbe. Sapır sapır dökülsün yıldızlar dibe! Derken, öyle bir tepe sersemi et ki bu iki belalı rakibi, toslaşmadan birbirleriyle, dolansınlar izbelerde deli danalar gibi! Kâh İskender'in ağzıyla Dimitri'nin ağzına, kâh Dimitri'nin ağzıyla İskender'in ağzına veryansın et; çileden çıkarınca da kerataları, birini bir yana, birini bir yana def et! Çat burda, çat orada, meydan okuya okuya, aralarında mekik doku; koştura koştura iflahlarını kes, canlarına oku; tüneyene dek ense köklerine kanatları kurşun bir puhu kuşu gibi uyku! O zaman işte, İskender'in gözbebeklerine bastır bu otu, bastır ki gözlerinden silinsin cümle gaflet ve suya ersin ayakları, ayağına kendi ayağıyla gelince kısmet! Uyandılar mı da gaflet uykusundan nihayet, kötü bir düş görmüşüz desinler, karabasanmış meğer o deminki rezalet! Ondan sonra da koklaşa koklaşa, güle oynaya Atina'ya avdet! Ve başlasın böylece ilk menzili ölüme dek bitmeyecek bir seyahat!.. Sen koyarken bu işleri yoluna, giderim ben de bizimkinin yanına sahip çıkmak için Hintli oğlana. Müzüm he derse, ki der, silerim hemen gözlerinden o ucubenin uzun kulaklarını ve kulaklarından da onun anırışını. Böylece kurtarmış oluruz dünya barışını.

CİN

Bir o yana, bir bu yana,
Sür onları yabana!
Cin demişler adıma,

Benden kaçan kaçana.

Ne demezsin, geliyor enayinin biri ayağıma!

(İskender girer.)

İSKENDER

Nereye savuştun, kahraman Dimitri? Sesin çıkmıyor, dilin mi tutuldu yoksa korkudan?

CİN

Burdayım, melun! Yalın kılıç seni bekliyorum. Çık ortaya sıkıysan!

İSKENDER

Görürsün şimdi, hayvanoğluhayvan!

CİN

Burası dar. Gel bakayım sen ardımdan!

(Sesi izleyerek İskender çıkar, Dimitri girer.)

DİMİTRİ

İskender! Ses versene hain! Meydanı boş buldun, efeleniyordun diğ mi demin? Seni kancık köpek, seni ödleğ, seni yalancı pehlivan! Hangi deliğe girdin, hangi çalının dibine sindin lan?

CİN

Hadi oradan, kaltaban! Bilmez miyim ben senin kaç paralık adam olduğunu! Sen şöyle delikanlıyım, böyle delikanlıyım diye aslan burcuna caka satar, sonra da hasmın çıktı mı karşına, osuruk ağacının altına yatar, küçük dilini yutarsın. Gidi mektep kaçağı, bre yumurcak, gelsene hadi! Yuf olsun sana kılıç çekene! Sana kızılıcık sopasıyla bi temiz dayak lazım, dayak!

DİMİTRİ

Vay, sen orda mıydın, adına kurban olduğum, alçak!

CİN

Hele gel peşimden sen, göstereyim sana dünya kaç bucak!

(Çıkarlar, İskender girer.)

İSKENDER

Hem önüm sıra koşturuyor, hem de bırakmıyor mangal-da kül; gel dediği yere gittim miydi de, herifi koydunsa

bul! Ne kadar zorladıysam da kendimi, nafile, öyle hızlı kaçıyor ki hergele! Düştük sonunda bu göz gözü görmez yere. Uzanayım da dinleneyim bari. Hayırlısıyla bi sabah olsa!

(Uzanır yere.)

Hava daha ağarmaya başlar başlamaz, belimdeki bu ağrının hesabını sorarım ben o deyyusa!

(Uyuya kalır, Cin'le Dimitri girer.)

CİN

Hah hah hah ha! Amma da kaçıyor ha!

DİMİTRİ

Ben mi kaçıyormuşum! Tüh sana bel Bir saattir önümden ada tavşanı gibi seyirten sen değil miydin? Babalanıyor şimdi bi de! Değil er meydanında benimle dövüşecek, karşıma geçip gözümün içine bakacak yürek var mı sende acaba? Söyle, nerdesin gine, neredel!

CİN

Burdayım, gel hadil!

DİMİTRİ

Yoo, dostum, bu kör karanlıkta kır koşusuna benden paydos! Saf buldu bu beni, deminden beri matrak geçiyor domuz! Ama ben seni gündüz gözüyle bi yakalarsam, bak nasıl fitil fitil getireceğim burnundan! Şimdi böyle bir yetmiş uzanıyorsam bu teneşir benzeri yere, öldüğümden değil, ölesiye yorulduğumdan. Ama yarından tezi yok, dünyaya geldiğine pişman olacaksın, pişman!

(Yatar, uyur, Eleni girer.)

ELENİ

Bıktım, usandım senden, uzun ettin, ey gece! Bırak da biraz, kuzum, gariplere dün doğsun! Gündüz gözüyle kente yollanayım sessizce. Çok çektim, çok; o hayırsız dostlarım sağ olsun!.. Ay uyku, her derde deva derler senin için, kurtar n'olur beni de meclisimden kendimin!

(Yatar, uyur.)

CİN

Etti mi üç! Dördüncüsü güç.
Üç bir daha, elde var hiç.
Bu varan var ya, bu varan dört,
Hali perperişan bir avrat.
Ah küpidon, donsuz oğlan,
Ne istersin bu kızlardan?

(Hermiya girer.)

HERMİYA

Yarabbi, nasıl sıkıldım, nasıl bunaldım; çiğlere belendim,
çalılara dolandım. Halim kalmadı şurdan şuraya kımıldayacak,
sözüm geçmez oldu bacaklarıma. Yatsana diyor şeytan,
işte yorgan, işte yatak!.. İskender'i sağ salim görecek miyim bakalım yarına?

(Yatar, uyur.)

CİN

Yatak kuyu,
Derin uyul
Kaçkına kaç
Aç bi ilaç,

Gözünü aç, işte ilaç!

(Otu İskender'in gözüne bastırır.)

Uyanınca,
Anca kanca,
Eski yarım,
Karın yarın,

Aç gözünü, bul karşında!
Murada er genç yaşında!
Açıldı mı körün gözü,
Doğrulansın atasözü:

Neyse niyet

Odur kismet.

Bu kız bu kızana kismet.

(Çıkar.)

İkinci Sahne

(Aynı yer. Dimitri, İskender, Eleni, Hermiya uykuda. Müzeyyen, Öreke ve Mürdümük, Örümcek, Hardal maiyetteki öbür perilerle girerler. Babaron yine görünmezdedir.)

MÜZEYYEN

Hadi uzan şuraya, şu çiçekten yatağa,
Mis gülüyle bezeyim ipek şakaklarını,
Cennetâlâda gibi böyle kucak kucağa,
Isırayım o senin uzun kulaklarını.

ÖREKE

Nerde bizim Mürdümük?

MÜRDÜMÜK

Bu-bu-burdayım sa-sa-sayın dü-dü-düdük.

ÖREKE

Başımı kaşısına, öhö-öhö-öhö-dük!.. Pekii, ama göğе mi
ağdı o örümcek denen ağlı ağa?

ÖRÜMCEK

Hazırım huzurda.

ÖREKE

Bir zahmet, ağlarını topla da, sağdıcım, uzanıver yandaki
çalılığa! Bana şanıma uygun, şöyle al sağrılı bir eşek arısı
avla, bal torbasını da araklal Yalnız, getirirken sakarlık
etme, torbayı patlatma sakın, yüzüne, gözüne bulaştırma
balı! Lazım bana. Başka ne yapayım bu kadar kıla. Ya ot
tutunacaksın ya da ağda!.. Neredesin bre hardal tohumu?

HARDAL

Buyruğunuza adadım, efendim, acılı ruhumu.

ÖREKE

Ruhunu geç, yumruğunu ver bana, çentikli yumruğunul
Hatır hatır kaşınıyor dört bir yanı, dostumuz Mürdümük'e
yardım et biraz! Perükârı da çağırsam, fena olmayacak
galiba, kıl bürüdü yüzümü. Eşek sıpasına döndüm yahu!
Kaşınmadan edemiyorum.

MÜZEYYEN

Çalgı ne isterdin çalınsın, aşkım?

ÖREKE

Çalınsın çan misali ne varsa çangul çungul! Övünmek gibi olmasın, ama müzikaya pek yatkındır kulağım.

MÜZEYYEN

Ne ikram edeyim sana, yârim? Kuş sütü mü, yoksa havyar mı istersin?

ÖREKE

E, söyle dolusundan bir torba yem olsa, yok mu? Yulafa da hayır demem doğrusu, ama yoktur saman gibisi. Boşuna dememişler samanlık seyran.

MÜZEYYEN

Gözü pek bir perim var benim, söyleyeyim de içbadem getirsin sana sincabın debboyundan...

ÖREKE

Bir avuç nohut olsa daha iyi ya... Birden bir sakalet çöktü üstüme. Kuzum, söyleyiver seninkilere de telef olsunlar başımdan, biraz kestireceğim şurda. Zaten ne elimi, ne belimi kaldıracak halim var, iliklerim boşaldı zaar!

MÜZEYYEN

Sen uyu, ben de sana sarmaş dolaş olayım. Hadi, siz de çocuklar, burdan toz olun bakayım!

(Periler çıkar.)

Acem laleleri nasıl sarılırsa karaağacın gövdesine, ben de sana öyle sarılacağım. Bilemezsin, ah, ahh, bitiyorum, kahroluyorum, mahvoluyorum sana, kocacığım!

(Uyurlar, Cin girer.)

BABARON

(İlerleyerek.)

Gel, gel, bican, her zaman bulanmaz böyle manzara! Ne yalan söyleyeyim ahbap, ama içim acımıyor da değil bu tutkun hatuna. Daha demin korunun alt başında dikildim karşısına; verdim, verıştirdim, sen o gudubet, o ufunet herifi

ne demeye böyle el üstünde tutar, başına çıkartırsın diye. Zılgıtı verdikçe ben, kusuruma bakma diye yalvar yakar Müzeyyen; sonunda vereceksin bana nişaneli oğlanı diye dayattım; al senin olsun demez mi! Vay anasına! Perilerine emretti, götürdüler parlağı Peristan'daki enderunuma. Madem böylece attık çantaya kınalı kekliği, kurtarayım gayrı diyorum gözbağından Ece'yi. Sen de git, cingöz, çıkar Atinalı eşsoğlunun kafasından afsunlu pöstekeyi! Öbürleriyle birlikte uyanınca da bu gece olup bitenleri yorsun korkulu bir rüyaya ve cumbur cemaat, güle oynaya dönsünler Atina'ya. İlkın şu bizim Perihan'ı bi azat edelim de...

Özlemince olsun özün,
Özlemince görsün gözün!
Altı şehvet alacası,
Üstü bekâret koncası,
Böyle bunun bulacası.

Hadi, Müzeyyen, tatlı ecem, uyan bu hâbı gafletten!

MÜZEYYEN

Sen miydin Babaron! Bilsen, ne hayaller, ne hayaller gördüm, nonoşum! Düşün, düşün, ben güya bir eşeğe tutulmuşum!

BABARON

Na işte orda yatıyor libidoşun!

MÜZEYYEN

Nedir bu benim başıma gelen? Şimdi bakıyorum da o sakil suratına onun, nasıl nefret ediyorum, tarif edemem.

BABARON

Susalım bir eyyam! Bican, çıkar şu kafalığı o kalın kafasından!.. Müzeyyen, söyle de başlasın musiki! Beşinin de beş duyusunu öyle uyuşturun ki çöksün uyluklarına ölümden ağır bir uyku!

MÜZEYYEN

Çalsın sazlar, çalsın ki uyusun oğlanlar, kızlar!
(Musiki pesten.)

CİN

(Eşek kafalığını çıkararak.)

Sen de uyandığında, kendi patlak gözünle bak dünyaya!

BABARON

Çalın çalgılar, haydaa!

(Musiki.)

Gel, Ecem! Elin elimde, kolun kolumda! Âşıkların yattığı yer yerinden oynasın, topuklarımız yere vurduğunda!

(Raksederler.)

Yeniden çimlendi madem gönüllerimizde sevda, yarın gece yarısı, anımız şanımızla rakedelim Dük'ün sarayında, öbür âşık ve sadık çiftlerle orada eriyor ya Tezeus İpolita'yla murada; onlara bizden düğün armağanı olsun bu raks da; güle oynaya yaşasınlar çolukları çocuklarıyla bir arada!

(Öpüşürler.)

CİN

Lütfen, sultanım, bırakın cümbüşü,

Ötmeye başladı günaydın kuşul

BABARON

Vakittir, usul usul biz de gidelim, ecem,

Sırra kadem basarken bu kademsiz gece.

Evvel allah devrederiz gökkubbeyi sıpınışi;

Ardımızdan nal toplasın o dolunay ibişi!

MÜZEYYEN

Gidelim yârim, ama anlat bana firarda

Nasıl oldu da, kuzum, hiç yoktan buralarda

Elin fanileriyle böyle koyun koyuna

Yerde uyuya kaldım, nasıl geldim oyuna?

(Babaron, Müzeyyen, Cin çıkar. Boru sesleri gelir.

Tezeus, İpolita, Ege ile maiyeti içeri girerler.)

TEZEUS

Biriniz gidip avcıbaşını avlasın! Ayinimiz bittiğine göre çoktan ve sabahın öncüleri sökün ettiğine göre ufuktan, tazılarımın ahengini dinleyecek şimdi sevgilim. Hayvanları

batı düzlüğüne salıverelim! Hadisenize yahu, bulun şu avcıbaşıyı!

(Hasekinin biri çıkar.)

Biz de mürur edip, dağın tepesine, kraliçem, tazıların korulardan yankılanan korosuna, zağarların o düzenli curcunasına kulak verelim!

İPOLİTA

Bir tarihte Girit'te Herkül'le, Kadmus'la birlikte ayı avına çıkmıştık Sparta zağarlarıyla. Duymadım ömrümde bida-ha öyle yaman bir çığlık. Korular değil sade, dağ taş ayağa kalktı, uluyordu sanki sular, uluyordu gökyüzü. İşitmedim ben ömrümde böyle ahenkli velvele, böyle hoş gök gürültüsü.

TEZEUS

Benimkiler de Sparta soylu, dudağı sarkık, donu kumlu. Öyle eğik ki başları öne, ciğleri süpürür kocaman kulak-ları; Tesalya boğaları gibi torba gerdanlı, çarpuk bacaklı. İz sürmede belki biraz yavaş, ama ne marifetli hançeredir ki onlarda, böylesi uyum zor bulunur çanlarda; fasıl fasıl adeta, iç içe, perde perde. Böyle cins ses, ister boruyla olsun, ister sürüyle, duyulmamış ne Tesalya'da, ne Spar-ta'da, ne de Girit'te. Sen kendin karar ver, dinle de şimdi. Aa! Durun, durun! Ne arıyor burda bu peri kızları?

EGE

O benim kızım, haşmetlim, şurda uyuyor ya hanil! Öbürü Koca Nadar'ın kızı Eleni. Şunlan şu da Dimitri'yle İskender. Garip şey, bunlar nasıl böyle bir araya gelmişler?

TEZEUS.

Belli, erkenden kalkıp, mayıs bayramını kutlamaya gel-mişler buraya. Kim bilir belki de düğünümüzün arifesinde mutluluğumuz için duaya... Haa, şimdi aklıma geldi, yahu Ege, bugündü, diğ mi, son kararını verecekti Hermiya?

EGE

Öyle ya.

TEZEUS

Git, söyle avcılara, fayrap edip boruları, kaldırsınlar şunları ayağa!

(İçeriden boru sesleriyle naralar. Dimitri, İskender, Hermiya, Eleni uyanıp doğrulurlar.)

Günaydın, arkadaşlar! Aziz Valantin günü geçti, muhabbet kuşları eş seçti; demek sıra yırtıcı kuşlara geldi şimdi!

İSKENDER

Anlamadım, efendim!

TEZEUS

Kalkın hele hep birden, söyle yakına gelin! Yanılmıyorsam, rakiptiniz ikiniz, hasımdınız birbirinize dün; benden habersiz dünyada yoksa barış mı ilan edildi bugün? Nefretiler böyle pür muhabbet, ne hıyanet korkusu, ne husumet, ne haset; yatsınlar böyle kuzu sarması, hayret!

İSKENDER

Sultanım, bağışlayın şaşkınlığımı! Bakın hâlâ yarı uyur, yarı uyanığım. Ama aslında buraya nasıl geldiğimi biliyorsam, dünyanın en aşağı yarattığıyım! Ama düşünüyorum, taşıyorum -size yalan söyleyecek değilim ya- bakıyorum, Hermiya'yla geldik galiba buraya. Karar verdikti, sanırım, Atina'dan kaçmaya, bütün amacımız, Atina yasasının geçmediği tehlikesiz, masun bir yer...

EGE

Yeter, yeter! Anlaşıldı değil mi imparatorum? Adalet, adalet istiyorum! Bu ifritin başına satır gibi inmeli kaaanun! Kaçacaklardı, kaçacaklardı, anlıyor musun, Dimitri? Sen karından olacaktın, ben de kızımdan. Senin ırzın gidecekti güme yani, benim de rızam.

DİMİTRİ

Müsaade ederseniz, veziri azam! Eleni'ye haber verdiyse bendenize bunların kaçacaklarından, bu koruda buluşup yurt dışına çıkacaklarmış filan... Ben de o hızla koştum deli divane. Eleni'ye da kulunuza tutkunluğundan düşmüş peşime. Ama devletlim, hangi kuvvetse o kuvvet -var ki herhal-

de böyle bir kudret- Hermiya'ya olan aşkim güneş vurmuş kar gibi eridi, gitti; çocukkenki ayıldığım, bayıldığım incik boncuklar gibi, hatırlamıyorum artık niye hizmetti? Varsa şimdi bana ait bir haslet, bir saadet, bir servet, Eleni'nin toprağından başlıyor bu memleket. Onunla beşik kertmesiydik biz, Hermiya'yı daha görmeden önce hayatta; beşikten düşmüşse döndüm olmalı ki, küstümdü kendi vatanıma; neden sonra dönünce ona, yeniden döndüm hayata. Eleni gayrı benim varım yoğum, o varsa varım, yoksa yokum.

TEZEUS

Ah, âşıklar, ah, ne güzel bulmuştunuz birbirinizi! İsterseniz, kapayalım şimdilik bu bet bahsi. Kusura bakma sen de, Ege, bu seferlik olmaz diyeceğiz senin dileğe. Bu çiftler çünkü mabette, bizimle birlikte, tanrının inayetiyle girecekler gerdeğe. Sabah saati de epey ilerlediğine göre, ne dersiniz, vazgeçelim, diğ mi, bu av işinden? İşıyalım Atina'ya biz de gün ışığının peşinden! Üç sevgili çift bu, av borusu değil, düğün dernek, başkentin cümle kapısından dünya evine girecek! Gel, İpolita'm, biz önden gidek!

(Tezeus, İpolita, Ege maiyetleriyle çıkarlar.)

DİMİTRİ

Uzaklaştıkça bulutlara dönüşen dağlar gibi, küçüle küçüle kayboldu, diğ mi, içinden geçtiğimiz o dağ gibi olaylar?

HERMİYA

Gözlerim mi kaydı yuvasından, şehla mı oldum yoksa? Çift görüyorum dünyayı, çiftleştim sanki dünyayla.

ELENİ

Öyle, kardeş, öyle. Dimitri'yi ezkaza, bir elmas gibi yolda bulmuş oldum mesela; sahiden benim mi, değil mi, bilmiyorum hâlâ.

DİMİTRİ

Sahi, emin misiniz, gerçekten uyandık mı biz? Bana yine de uykudaymışız, düş görüyormuşuz gibi geliyor. Ne dersiniz? Dük buraya geldi, bize de gelin dedi, diğ mi?

HERMİYA

E, babam da burdaydı ya.

ELENİ

İpolita da vardı.

İSKENDER

Dük ardımdan gelin dedi, bizi tapınağa çağırırdı.

DİMİTRİ

Öyleyse resmen uyanığız, canım. Hadi, çocuklar, gidelim hadi! Yolda da anlatalım birbirimize, düşlerimizde ne olup bitti.

(Çıkarlar, Öreke uyanır.)

ÖREKE

Verin tüyoyu yolayım tüyünüzü! Bu merkep yarışında "Benim ateş yeleli, küheylan Perimuz'um," diye girecektim, diğ mi, sahneyen ve ıstarta? Hey be, heeey! Bre Petraki, alık Yani, mavra Mivrides, nerdesiniz köftehorlar? Terk ettiniz, terk ettiniz beni kendi terkemde finiş! Katır karıyla biz çifte bahis oynarken, ne ganyan kaldı, ne plasel! Etmışim ben böyle beş karış yarışın içine! Kapılmışım ki, yahu, öyle olmadık bir düş; sorsan meçhule nasılım bir düş diye, adam bodosloma düşecek dişin dişine! Anlatırsa, o biçim, bu biçim değil, kendi biçiminden beter bir eşseoğluesseyim! Nasıl söyleyeyim bre, diyemem ki ben şöyle bişeyim! İnsan kısmı zurnadan peşrev bir ney, cazgırlar alıyor onu, neyleyim! Bu düş var ya, bu düşman, benim dibini boyladığım ve ananın anasını ağlatan görüş; ne el tatmış, ne göz duymuş, ne kul kokmuş, ne bur değmiş, ne dil görmüş; anlatana deh, anlatmayana çüşüş!.. Yarı dostum, yarı postum, Petraki, benden kapıp kaçacağına, öyle bir koşma yaz ki Niko'cuğuna! "Öreke'nin Koşması" de üstelik adına! Dinleyenlerin tümü, "Ananın örekesi!" deyip, giydirdin anana, avradına! Belki de bizim oyunun sonunda, Dük'ümüzün karşısında türküler de bunu, bir temiz düdükler topumuzu!

(Çıkar.)

Üçüncü Sahne

(Atina. Testere'nin evi. Testere, Körük, Teneke,
Yüksük girerler.)

TESTERE

Haber saldınız mı Öreke'nin evine? Gelmemiş mi daha?

YÜKSÜK

Ne gören var, ne duyan. Kırklara karıştı kırkayak.

KÖRÜK

O gelmedi mi, yattı demek bu oyun. Onsuz yürümez ki
bu iş.

TESTERE

Doğrusun. Koskoca Atina'da Piremuz'u becerecek bi
bizim Niko var. Vardı diyeceğiz, ortadan yok olduğuna
göre, zaar.

KÖRÜK

Hem de Atina'nın en kıyak zanaatçısıydı köpeoğlu.

TESTERE

Pek tatlı adamdı hem de haa! Ne kadife sesti o be! Kazso-
listlerde bile bulunmaz öylesi.

KÖRÜK

Kaz değil, assolist diyeceksin, ağabey! Gerçi onlar da
kazdır az biraz.

(Mengene girer.)

MENGENE

Ustalar, Dük mabetten çıktı, köşeyi döndü, geliyor! Yeni
evlenmiş iki mi, üç mü çift var yedeğinde; gelinler gebe,
güveyler gebeş. Şu bizim oyun dalgasını haka başa getir-
dik mi, işimiz iş, biz de köşeyi döndük demektir.

TESTERE

Ah, Niko, ah, benim kısmetsiz kardeşim! Tam da devlet kuşu
pisleyecekken böyle başına... Ayda hiç değilse on paradan
kotarmıştın valla dünyalığını. Piremuz'daki üstün başarından,
on paralık bir maaş bağlardı Dük sana garanti. Askeri ücret

falan değil, tam tamamına on para bu, ye ye bitmez. Dük nekeslik edip yedi sekiz paradan kapı açarsa da, aşağı kurtarmaz deyip açardın sen de ağzını, dinine, imanına...

(Öreke girer.)

ÖREKE

Nerde bizim palikaryalar? Nereye kayboldu o canına yandığımın can çocuklar?

TESTERE

Örekee! Hey be, gözümüz aydın! Sağ tarafından kalkmış bu sabah Allah Baba.

ÖREKE

Üstatlar, anlatacaklarım var size. Sormayacaksınız, ama ne anlatacağsın diye! Doğru söylesem olmaz, Atina raco-nuna sığmaz. Anlattım mı, çünkü olduğu gibi anlatacağım ki bişeye benzesin.

TESTERE

Anlat öyleyse bre!

ÖREKE

Yoo, ser veririm, sır vermem: Kafayı demin fena kaptırdık zaten... Bak, o kadarını söyleyeyim, Dük Hazretleri taamlarını afiyetle bi tamam ettiler.

TESTERE

Hadi öyleyse! Siz de toparlayın takımlarınızı! Sakala sağlam sicim, sandala yeni şerit tedarikleyin! Hop dedik mi, sarayda arzı endam edelim! Seyrimize münhazır zira ayan ve nazır. Ha, bak, onu söyleyeyim: Tisbe donunu, mintanını değişsin, belli olmaz, dekoltelik belki bir durum çıkar. Aslanı oynayacak aslan da tırnaklarını kesmesin zin-har, fire verir sonra aslanlığından. Ne diyecektim başka? Ha! Muhteremler ve sayın oyuncu arkadaşlarım, amanın soğan, sarımsak yemeyin, kokutmayın ağzınızı, yani ağzınızı bozmayın sakın ki saray kibarları, "Ne kibar oynuyor-lar!" desinler "bu orman kibarları!" Yeter lafladığımız bu kadar, kalkın hadi, harekete geçin, çüş arabaları!

(Çıkarlar.)

Dördüncü Sahne

(Atina Tezeus'un Sarayı. Tezeus, İpolita, Filostrata, ayanı ve maiyeti girer.)

İPOLİTA

Ne acayip, diğ mi, Tezeus, bu âşıkların anlattıkları şeyler?

TEZEUS

Acayip, üstelik asılsız. Böyle in cin masallarına, peri fasıllarına aklım yatmaz oldum olası. Sevdalılarla çılgınların öyle kaynak ki beyinleri, öyle haydan gelmedir ki hayalleri, sırf onlara olur ayan dinç kafaya, sağduyuya sığmayan en olmadık olaylar. Mecnunlar, meftunlar, ozanlar, hepsi de hülyalar uğruna azanlar. Deli desen, boşalmış sanki cehennem, ifritlerle atar aşık. Öbür yanda bir beyfendi ondan beter kaçık, güzel Helena diye bir çingene karısına körkütük âşık; marsık gibi suratına dikmiş gözünü, bakar öyle üşütük üşütük. Şair desen, onun da gözleri dönük, kâh iner yeryüzüne, seyreder gökyüzünü, kâh çıkar gökyüzüne, seyreder yeryüzünü; hayalinden çimlenip ürüyen bilinmedik biçimlere bir cisim, ne püf desen dağılacak o hiçliğe bir yer, bir yurt, bir isim bulabilmek için, bir aşağı, bir yukarı gezer, dolaşır biçare. Ne oyunlar eder insana gemi azıya almış imgelem: Bir sevinç veya korku geldi diyelim içinden, o sevince, o korkuya bir neden icat edersin hemen; önündeki kara çalı bir ayıya dönüşür örneğin; sevincini de karşına ilk çıkan kukumavdan bilirsin.

İPOLİTA

Lakin gecenin hikâyesini anlattıklarına göre böyle bir ağızdan ve zihinleri bir taş fırlatılmış gibi içine, öyle birden bulandığına göre en azından, bu işin içinde bence vehimden öte bişeyler olsa gerek; sanırım, hem de olup bitenler daha bir tutarlılık kazanıyor giderek. Öyleymiş, böyleymiş, kim ne derse desin, hikâyeyi dinlerken, doğrusu kesildi nefesim.

TEZEUS

Geliyor âşıklar da işte, sevinçler, kıvançlar içinde!
(İskender, Dimitri, Eleni, Hermiya girer.)

Şen olasınız, çocuklar, hep böyle! Mutluluklar, aşkla dolu
yarınlar yürüsün sizinle elele!

İSKENDER

Asıl size, haşmetlim, saadetli efendim, aşkınıza, meşkinize,
döşeğinize hayırlar divan dursun, her daim!

TEZEUS

Bırakalım falcılığı! Bakalım, ne gibi rakslar ve masklar
hazır etmişler bize tez geçştirelim diye baklavatla vuslat
arasındaki bu üç saatlik upuzun çağı? Nerde kaldı bizim
mutat şenlikçibaşı? Çok mu gördü yoksa bize cümbüşü? İyi
bir seyir olacak ki hafif savuşturacağız zamanla giriştiğimiz
bu kıran kırana döğüşü... Nerde kaldı yahu şu... Filostrata
mı nedir?...

FİLOSTRATA

Kulunuz her zamanki gibi, hünkârım, haki pâyenizdeyim.

TEZEUS

Pekii, neler var hazırda bu lagar geceyi kırbaçlayacak?
Yok mu hiç maskaralık? Sırf mızıkaya mı kaldık yani? Nasıl
geçireceğiz, mirim, bu dünyanın vaktini?

FİLOSTRATA

Burda efendim program. Takdim edeyim bir nüshasını.
Hangi numarayı münasip görürseniz, onunla icrayı lübiyat
edelim, devletlim.

(Bir kâğıt uzatır.)

TEZEUS

(Okuyarak.)

"Kantoronlar'la Barış neşidesini arp eşliğinde inşad ede-
cek Atinalı bir kadın." Ben eşime zaten hısmım Herkül'ün
menkıbelerini sayar dökerken, bu faslın aslını da anlattım.
Geçelim bunu bir kalem!

(Okur.)

"Esrük Baküsiler cuşa gelip, Trakyalı rindi, Orfeus'u nasıl parça parça etti?" Tebay seferinden döndüğümde muzaffer, seyrettim bu seyri bir sefer, yetti de arttı bile.

(Okur.)

"Üç üçüzlerin, sanat mabudesi Müz'lerin geçende dilerirken aç çıplak ölen bir bilge için yaktıkları ağıt." Bildim, bir yergidir bu, bir çeşit tenkit, hayli serttir, ama ters düşer bizim ahengimize.

(Okur.)

"Piremuz'la mâşukesi Tisbe'ye dair, kısalığına kısa ve kafa sıkıcı bir kıssa. Hüngür hüngür bir güldürü. Güldür güldür bir öldürü." Hoppala! Demek hem kısa, hem sıkıcı, hem de hüngür hüngür bir öldürü! Bu anlaşılan, sıcacık, miniminnacık ve rengârenk bir kar helvası türü! Bakalım, bunca ayrığın içinden ağıla nasıl varacak bu sürü?

FİLOSTRATA

Ben, müsaadenizle söyleyeyim, ömrü âcizanemde rastladım böyle kısa, böyle muhtasar temsile. On kelimeyi geçmiyor, korkarım, bu muazzam oyunun tekmili. Lakin öyle uzuyor, öyle üzüyor ki, bu on kelimeyle bile kabak tadı veriyor tabiri mahsusiyle. Bir tek yerinde sarf edilmiş kelime, yerine oturmuş tek bir oyuncu yok içinde. Hüngür hüngür diyorlar ya, o da doğru bir bakıma: Provalarını göreyim diye gitmiştim geçende, Pirus'un kendini öldürdüğü sahnede tutamadım valla kendimi, yaşlar boşandı gözlerimden, ağlamaktan değil, gülmekten ama. Kusurumu bağışlayın, efendim, yaşlılık, galiba kaçırdım da biraz altıma.

TEZEUS

Sorabilir miyim, Filostrata, kimlerden kurulu bu kumpanya?

FİLOSTRATA

Atina'nın topaltında çalışan, eli nasırlı takımından bir avuç palikarya, sultanım. Keser görmemiş o tomruk kafalarıyla tın tın, fırsat bu fırsat, çıkmak için huzurunuz, belleklerinin

merhum valdesini belleyerek, olur olmaz bişeyler ezberle-
mişler hâsâ huzurundan.

TEZEUS

Ben de böyle bir seyir istiyordum tam.

FİLOSTRATA

Aman, sultanım, aman! Size göre değil, efendim, teeddüp
ederim. Bu pespaye oyunu seyrettim şahsen ben ta başın-
dan. Tutulacak bir yanı varsa, ben de anlamıyormuşum
demek ki hiç tiyatrodan. Ama zatîâlinizi memnun etmek
için nasıl çarpınıp çarpındıklarını görmek zevk verecekse
size, ona karışmam.

TEZEUS

Karar verdim, bu oyunu seyredeceğiz, mirim. Safiyetle
vazife çalışırsa aynı defi, onu dinlemeyenleri asıl defe
almak gerekir derim!

İPOLİTA

Tahammülüm yok benim, başından büyük işlere kalkan
süfliliğe hizmet edeceğim derken süflileşen vazifeye.

TEZEUS

Ama benim paçalı yavrum, sıvılaşmaya da lüzum yok,
sıvanmadan dereye, diğ mi?

İPOLİTA

Söylüyor ya işte Ege, boğulacaklar bu derede diye!

TEZEUS

Bak, canımın içi! Büyüklük dediğin teşekkürle başlar bir hiçe
ve kusurların kusuruna bakmamaktır en kusursuz eğlence.
Görevini göremeyince, olur ya, cüce kalmış zavallı görev;
onun niyetine bakacak, marifetine değil, karşısındaki dev!..
Karşılama gelirleri beni gittiğim yerlerde, tabii oranın ule-
ması da olur içlerinde. Koca koca adamlar, okumuş, yaz-
mış, kitapları vardır kıyamet kadar; bi de bakarsın benizleri
atmış, elleri par par; önceden hazırladıkları hoşâmediyi
okuyacakları yerde ezberden; hepsi de kaç zamandır,
ders vermiş, vaaz vermiş kimseler; ona rağmen kekeleme-

ye başlarlar birden çata pata, çata pata, doğru dürüst bir laf alamazsın birinden; sonunda boyunlarını kırıp çekilirler kenara bir "Hoş geldin" bile diyemeden. Emin ol, ruhum, arkadan sökün eden cürekâr, küstah meydan hatiplerinin cerbezesinde değil, hoşgeldini ben onların tevazuunda, o kaygılı, o saygılı sükûtunda bulurum. Ben de karşılarında bi hoş olurum o zaman ve "Hoş bulduk" diye onlara, yani sevgiye, yani dili bağlanmış olsa da dilden konuşan o dosdoğru sadeliğe doğrulurum.

(Filostrata girer.)

FİLOSTRATA

İrade buyurursanız, başlayacaklar mukaddemeyi takdime.

TEZEUS

Çıksınlar öne!

(Borular parlar. Testere önsözü okumaya girer.)

TESTERE:

Kusur edersek affola niyetimiz halis zira /

Baltayı taşla vurursak bile bile / değil asla

Saygımızdan hazırına / Teşrif ettik şol huzura

İcrayı sanat maksat olarak da cahil cühela

Başlarınızı ağrıtmaya / Gelmedik buraya zinhar

Zafiyeti kalbimizle size hizmet arzusundan /

Korka korka geldik böyle iştiriz diye azar

Bizi çağırdığınız için / Olursunuz pençe divan

Akla karayı seçersiniz bitene dek bu dram

TEZEUS

Herif ne nokta dinliyor, ne virgül. Ermenicede "vart" mış, diğ mi, gül?

İSKENDER

Ezcümle dedi diyeceğini, cümleleri ezdi gitti. Ne dur biliyor, ne durak. Uzundan kısa, kıssadan hisse, efendimiz: Doğruyu söylemek yetmiyor, doğruyu doğru söylemek gerek!

İPOLİTA

Zurnada peşrev, kumada söylev bu kadar olur işte!

TEZEUS

Adamın dili dolaşmış bir tomar zincir, eksiği gediği yok,
ama halkalarını diziye getirebilirsen getir! Bakalım, arkası
nicedir?

*(Önleri sıra bir borazan, Pirus, Tisbe, Duvar,
Ayışığı, Aslan girer.)*

TESTERE

Şaşırsanız, şahmerdanlar, nasıl şeymiş bu temaşa,
Şaş durun esrarımız faş olununcaya kadar.

Namı Pirus bu merdin, haşarattan değil hâşâ!

Bu dilber de Tisbe hanım, nezahati akla zarar!

Bu adam da, bu bilakis kirece bulanmış adam

Âşıkları birbirinden ayıran namussuz duvar.

Düşünün, bu zavallılar dik duvarın yarığında

Fiskos etmeye de razı, yakın olsun yeter ki yâr!

Önde bir it, elde çalı, şu karşınıza dikilen

Fenerli kimesne de temsilendir ayışığını.

O ayın mehtabında ki, beyinlerindeki kavlen

İlanıaşk edecektir bulup âşık âşığını

Nenni Yusuf türbesinde. Aslan çıka gelir derken.

- İşte şu müflis canavar- görünce taze aşını

Fütursuzca geceleyin oraya önceden gelen,

Öyle bir kükreyiş kükre, düşürüp hırcacığını

Yelyeperek o izbeden kaçır Tisbecik dehşetlen.

Aslan da kanlı ağızla hırcadan alır hıncını.

Tam o sıra Pirus gelir, levent boylu bir Elen,

Görünce kanlı hırcayı, -Duydu Tisbe çığlığını

Dut dibinde dut misali kara kara düşünürken-

Kederinden akim şaşır, çeker belinden bıçağını,

O amansız, kör bıçağı -Ve bir ah çekip derinden-

Delik deşik eder o alev alev yanan bağrını.

Görmek istersiniz diye daha etraflı şekilde,

Faciayı genişlettik göreceğiniz temsilde.

(Testere, Pirus, Tisbe, Aslan, Ayışığı çıkar.)

TEZEUS

Ne dersiniz, aslan da konuşacak mı, ona da gelecek mi sıra?

DİMİTRİ

Bu kadar eşek, sultanım, bu kadar konuştuktan sonra...

DUVAR

Bu aranağmede bana düştü duvarı takdim,
Oysa ben Mavridis'im, asıl isim de lehim.
Bu duvar, sayın baylar, işte böyle bir duvar,
Üstünde ya bir yarık, altında da çatlak var,
Piremuz'la Tisbe'anım ordan konuşuyorlar
Geceleri gizliden gizliye, fısır fısır.
Saçımdaki kireçler yüzümdeki sıvalar,
İnşallah, duvar olduğumu ispata yarar!
Âşıklar bu aradan sözde fısıldaşacak!

TEZEUS

İnşaat malzemesi de bu kadar konuşur ancak!

DİMİTRİ

Hayret, çatlak bir duvar bu kadar nükteli konuşsun!

TEZEUS

Piramus cami duvarına yanaşıyor, susun!

(Piramus girer.)

PİRAMUS

Ey asık suratlı gecel! Arapça konuşan görümcel!
Günde değilmiş kabahat, senle hayat daha berbat!
Yazıklar, yazıklar olsun, yuf olsun sana, ey gece!
Tisbe kızın vaatleri bozuk çıktı, heyhat, heyhat!
Etme duvar, tutma duvar, n'olur duvar, güzel duvar,
Babası olacak davara olası tez günde mezar!
Etme duvar, tutma duvar, n'olur duvar, güzel duvar,
Bir gedik açiver ki bana, ardından görünsün yâr!
(Duvar parmaklarını aralar.)
Sağ ol duvar, kibar duvar, hoş tutsun seni tanrılar!
Aa! Kimse yok karşıda, kızı kaçırdılar zaar.
Seni gidi hayin duvar! Senin bana bir kastın var!
Para mı yedin babamdan? Lanet olsun sana duvar!

TEZEUS

Kulakları duvar değilse duvarın, buna bir karşılık verecek
muhakkak!

PİRAMUS

Yok, efendim, öyle bişey yok: Benim, "Para mı yedin babam-
dan?" dememle Tisbe'nin içeri girmesi bir olacak. Gözetleye-
ceğim ben de onu zulamdan. Nası, bakın, her şey cük otura-
cak! Hah! Tisbe de geliyor işte! Yine biraz geç kaldı Körük.

(Tisbe girer.)

TİSBE

Ah duvar, inlediğimi binbir kere işittin,
Benimle Piremuz'u hasret kıldığın için.
Kiraz dudaklarımla taşlarını kis ettim,
Horasanınla beni bakes etmeyecektin!

PİRAMUS

Görüyorum bir seda! Canım onundur feda!
Yarığın arkasından duyduğum bir güzel yüz!
Tiz! Tiz! Tiz!

TİSBE

Sen miydin, ah, sevgilim! Diskoteğe mi gideceğiz?

PİRAMUS

Duvar dövdü dizimi, kötek yemiş çiğ köfteyim.
Ama varsan Amman'a, kuyrukta biletteyim.

TİSBE

Benden de al o kadar, öldürse de kaza kader.

PİRAMUS

Öldüren beni o değil, senden ayrı olmak keder.

TİSBE

Hintyağını bulunca, taa Hind'e gittiydi İskender.

PİRAMUS

Öpsen ya beni, Tisbe, duvarın deliğinden?

TİSBE

Geçemiyorum ki aşkım, babamın çiftliğinden!

PİRAMUS

Nine'nin türbesinde benimle buluşsana!

TİSBE

Ninni için değilse, öldüm bil torununa!
(*Piramus'la Tisbe sarmaş dolaş çıkarlar.*)

DUVAR

İşini bitiren duvar, duvarı başından savar.
(*Çıkar.*)

TEZEUS

Aradan kalkınca duvar, ne namus kaldı, ne ar.

DİMİTRİ

O kadar da kulağı delik olmasın duvarlar!

İPOLİTA

Böyle saçma sapan oyun görmemiştim şimdiye kadar.

TEZEUS

En kusursuz olanı bile bunların bir hayaldir, bir gölgedir nihayet. Onlara hayat veren, nizam veren, bizim hayal gücümüzdür, bitanem. Bu oyunu da o gözle değerlendir, o gözle seyret!

İPOLİTA

Ama sen de söylüyorsun, o hayal gücü senin hayal gücün, onların değil.

TEZEUS

Asıl mesele, sevgilim, onları onların gözüyle görüp, onların hayaliyle hayal edebilmekte... İşte iki soylu hayvan, biri aslan, biri insan!

(*Aslan'la Ayısığı girer.*)

ASLAN

Ey yerde fare görüp akli giden hanımlar,
Şimdi burda gürlense ateş püsküren aslan,
Ey o yufka yüreği tıp tıp eden hanımlar,
Sakin tir tir titreyip bayılmayın korkudan!
Bilin ki Doğramacı Mengene'yim ben, aman
Aslan sanmayın beni, sade şu postum aslan!
Yoksa sahiden aslan olup çıksam meydana
Pişman ederdim beni aslan olduğuma.

TEZEUS

Çok da hassas bir hayvan! Hayran oldum vicdanına.

DİMİTRİ

Hayvanca bir vicdan için fena sayılmaz gerçi ama...

İSKENDER

Aslanlığına aslan, ama cesareten yana tilki.

TEZEUS

Basiretten yana da biraz kaz.

DİMİTRİ

Öyle mi dersiniz? Cesaret basirete baskın çıkardı hanı!

Bunun tilkisi kazı kapıp götüremiyor ki!

TEZEUS

Basireti cesaretine baskın değil diyorsan, doğru, kaz tilkiyi kapıp götüremez çünkü. En iyisi, onun basiretine tevdi edip bu işi, dinleyelim ne diyor ayışığı!

AYIŞIĞI

Çifte boynuzlu ayı
temsilendir bu fener...

DİMİTRİ

Hani nerde kafasında çifte boynuzu?

TEZEUS

Gençay değil ki bu. Adama bak, nasıl kart! Dolanının içinde kaybolmuş boynuzlar. Hem ne biliyorsun, belki de bu çifte boynuzlu değil, çifte aylı bir ay!

AYIŞIĞI

Çifte boynuzlu ayı temsilendir bu fener.
Ben de ay mehtabına çıkan adamım zaar.

TEZEUS

Olmadı bu işte! Ay mehtabına çıkmış madem, fenerin üstüne tünenecekti adam!

DİMİTRİ

Yanar diye korkuyor oram buram. Baksanıza, nasıl fitili almış mum!

İPOLİTA

Gına geldi bu aydan. Değişse de kurtulsak!

TEZEUS

Yüzü de kızardığına göre, bak, handiyse batacak! Kibarlık
bizde kalsın, bekleyelim, miadı dolsun!

İSKENDER

Devam etsenize, sayın Bay Ay!

AYIŞIĞI

Bırakmıyorsunuz ki söyleyeyim! Bu fener ay, ben de ayda-
ki adamım! Bu çalı onun çalısı, bu köpek de köpeği!

DİMİTRİ

Hepsi de ayda mekân tuttuğuna göre, bunların fenerin
içinde olmaları gerek mantıken. Susalım, susalım! Göründü
Tisbe'ânım!

(Tisbe girer.)

TİSBE

İşte ninenin türbesi! Nerde ciğerimin köşesi?

ASLAN

Oooooov!

(Aslan kükrer, Tisbe kaçır.)

DİMİTRİ

Yaşa Aslan, iyi kükredin!

TEZEUS

Yaşa Tisbe, iyi kaçtın!

İPOLİTA

Yaşa Ay, iyi parladın!

(Aslan Tisbe'nin hırkasını paralayarak çıkar.)

TEZEUS

Yaşa Aslan, iyi parladın! Sonra da iyi pırladın!

DİMİTRİ

Aslan dışarı!

İSKENDER

Pire içeri!

(Piramus girer.)

PİRAMUS

Teşekkürler sana, ay, nurlar saçtığın için!

Ne güzel ışıyorsun benim garip serime!

Güneşi ışıklarının sayesinde senin
Ayan olacak Tisbem kararmış gözlerime.
Lakin bu ne? Eyvah, eyvah!
Yandım çavuş, yandım allah!
Gayrı ne yer, ne yar kaldı!
Nedir felek, bu felaket?
Böyle seni bir cinayet!
Benim nazenin meralim,
Sana kıyan hangi zalim?
Mantonitom, mantonitom,
Kana bulanmış al manton!
Kamhir, kamhir, intikam!
Ölürüm burdan, sağ çıkmam!
Elado, elado, ecell!
Gel, ölüm, gel, gel, gel, gel, gel!

TEZEUS

Bu acıya can dayanmaz sahiden, isilik olur insan mizahiden!

İPOLİTA

Sulu gözlü deyin isterseniz, kalbim dört parça oldu bu
adam için!

PİRAMUS

Ah, tabiat, ah, ne yaratırsın şu aslanı?
Sevgilime böyle tecavüz etsin diye mi?
Yok etsin diye mi, haa, elin, vahşi hayvanı
Cihanın neşesini, dünyanın güzelini?
Boşan, gözyaşlarını, boşan!
Ve kınında ağırlaşan
Koca kılıç, -gün ursuzun-
Deş bağrını Piremuz'un
Sol memenin altından
Ki çıksın o çıkası can!

(Bıçaklar kendini.)

Yanıyorum yana yana,
Kerem gibi aşk yoluna,
Ölüşüm bu usul usul

Aslı'ma dönüşüm asıl,
Kaçtım bedenimden, kaçtım
Uçtum, uçmağa uçtum
Sus artık dil, defol ışık!

(Ayışığı çıkar.)

Ve de ölsün, ölsün âşık!

(Piramus ölür.)

DİMİTRİ

Yok, yok, bu çok esaslı bir âşık! Aşık atılmaz bununla!

İSKENDER

Aşık kemiğini bulamayız ki, ruhuyla beraber o da aşmıştır
arşa.

TEZEUS

Orda ordinaryüs bir cerrahın eline düşer de, inşallah, aslı-
na dönüp tezelden, şeref verir eşek cennetine!

İPOLİTA

Anlamadım, ama Tisbe gelip sevgilisini bulmadan, niye
acele etti, ne cehenneme gitti o ayışığı olacak deli?

TEZEUS

Gördük ya, şekerim, Piramus öldü, yani söndü dünyadaki
kandili! Hem merak etme sen, asıl ışıktaki değil, karanlıkta
vuslata erer sevgisiyle sevgili. Tisbe de geliyor işte! Onun
figanıyla bitecek bu bet beste.

(Tisbe girer.)

İPOLİTA

Şu Piramus müsveddesi için ah edeceğine göre, umarım, pek
uzun bir ah olmaz! O kadar ham ahlat değildir, inşallah!

DİMİTRİ

Tisbe mi? Aman, rica ederim! Bunlar tencere yuvarlanmış,
kapağını bulmuş hesabı. Kıl kadar bir fark varsa araların-
da, birisi erkek, birisi dişi de ondan. O bile şüpheli ya.

İSKENDER

Bakın, bakın, şimdiden o çipil gözlerini Piramus'a diktil!

DİMİTRİ

Saçlarını yolma faslı başlıyor yani.

TİSBE

Sahiden uyuyor mu?
Ahh! Kim vurmuş kumrumu?
Ben geldim, civanım, yiğidim, kalk!
Kalksana, konuşsana!
Görmüyor musun. Yoksa
Örtü mü gözlerini kara toprak?
Bu zambak dudaklara,
Şu zeren yanaklara
Acımadın mı hiç kahpe felek?
Aşıklar, aşk timsali,
Gözü pırasa yeşili
Piremuz bırakıp gitti benil
Hadi gel, tezcanlı ecel,
Gel bana, geline gel,
Batır mum sarısı ellerini,
Batır benim de kanıma!
Madem kıydın canına,
Kopardın onun bantellerini.
Konuşma artık, ey dil,
Sadık kılıç, naz etme, gel,
Odlara yanmış bağrımı dağla!
(*Bıçaklar kendini.*)
Geldim yolun sonuna,
Uğurlar olsun bana!
A dostlar, a dostlar, kalın siz de sağlıcakla!
(*Ölür.*)

TEZEUS

Ortada bir Ayışığıyla Aslan kaldı cenazeleri kaldırmaya.

DİMİTRİ

Efendim, Duvar da var ya!

ÖREKE

Ayıp ettiniz, muhteremler, babaları ayıran o duvar çocukların mefatıyla beraber yıkıldı, indi aşağıya!..

TESTERE

Şimdi hatimeyi, yani sonsözü mü dinlemek istersiniz, yoksa kumpanyadan iki kişi kasap havası mı oynasın size?

TEZEUS

Yok, teşekkür ederiz, hatime filan istemez! Biliyoruz, lafı evirip çevirip özür dileyeceksiniz boyuna, diğ mi? Hem başoyuncular ölüştüğüne göre, kabahati de, özrü de kalmadı bu işin. Bişey söyleyeyim yalnız, bu oyunu kaleme alan zat, Piramus rolüne de çıkıp, sonunda kendini Tisbe'nin dizbağıyla asaydı, öldürü diye andığınız bu drama doyum olmazdı doğrusu... Geçelim öyleyse biz sonsözü de, başlayın kasap havasına!

(Öreke'yle arkadaşları kasap havası yaparak çıkar.)

Gecenin demir dili vurarak on ikiyi,
"Hadi yatağa!" diyor, "Erişti eşref saatil!"
Yarın sabah uyuya kalacağız besbelli,
Herkes yatmaya öyle can atıyor ki şimdi.
Bu dağdan inme oyun ağır kanlı geceyi
Oyna getirdi az çok. Hadi, dostlar, yatağal
On günümüz daha var böyle güle oynaya,
Her gece ayrı şenlik... Sonra halvet olmayal

(Hepsi çıkar, Cin girer.)

CİN

Derken aç aslan kükrer,
Kurt aya karşı ulur.
Çiftten farımış rençber
Uyur horul da horul.
Kör ateş göz kırparken
Çınlar sesi baykuşun,
Aklına düşer kefen
Cıbıl yatan berduşun.
Ve gecenin bu vakti
Açılır kabir, mezar,
Kâbeyi ziyarete
Uğrar dışarı ruhlar.

Derken ayın peşinde.
Karanlıklar düşünde
Güneşten kaçan bütün
Cinlere de doğar gün.
Girmesin tek bir fare
Dün evlenmiş bu yere!
Saldılar önden beni,
Süpüreyim eşiğini.

(Babaron, Müzeyyen maiyetiyle girer.)

BABARON

Ölgün ateşin ferî
Oynarken evde hayal,
Cümle canlar, cin, peri
Bulsun kendine bir dal!
Girdim mi ben ezgiye,
Vurun siz de çengiye!

MÜZEYYEN

Ezgiyi ezberinden
Bikez daha geç hemen!
Bir yanlılık olmasın,
Züppeler bize hasım.
Sen usulünle söyle,
Biz de vurup elele
Başlarınız raksamaya,
Bu evi kutsamaya.

(Söylerler, oynarlar.)

BABARON

Gün ağarana dek, burda
Seferberiz ecinniler,
Gelinlere hayır dua
Okuyalım hep beraber!
Üçü de doğurgan ola,
Bahçeler çocukla dola,
Ki gül gibi yaşasınlar
Kocalarıyla bahtiyar!

Gadretmesin soylarına
Halden anlar Doğa Ana!
Leke, ben, çil, tavşan dudak
Misli özür olsun ırak,
Kadife tenleri akpak
Açsınlar dünyaya kucak!
Herkes işinin başına!
Barış içre bu sarayda
Kutsanacak her bir oda!
Kimse buranın sahibi
Mutluluk olsun nasibi!
Durmaca yok, hep koşmaca,
Tan yerinde buluşmaca!

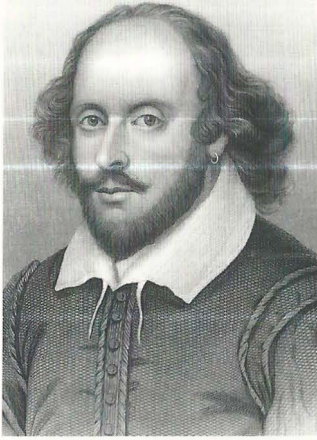
(Babaron'la Müzeyyen ve maiyeti çıkar.)

CİN

Can sıktıysak biz gölgeler,
Hoşgörüle bakın, yeter.
Hayaller görürken demin,
Uyukluyorduk farz edin!
Bu entipüften temayı,
Düşten de boş temaşayı
Horlamayın, sayın beyler,
Horlamamak hora geçer.
Masum bir Cin olmayalım ki,
Atlatırsan bu akşamki
Haklı yılan ısığını,
Ödeyeceğim karşılığını;
Düzenbaz Cin deyin yoksa!
İyi geceler topunuza!
Tabii, tabii, alkışlayın!
Avucunuzu da yalayın!

(Çıkar.)

SON

William Shakespeare (1564-1616):

İngiliz şair ve oyun yazarı, eserlerinde insanlık durumlarını dile getiriş gücüyle dört yüz yıldır okur ve seyircilerini etkilemeyi sürdürüyor. Hasan Âli Yücel Klasikler dizimizde *Bir Yaz Gecesi Rüyası* (Özdemir Nutku çevirisi) adıyla yer alan bu oyunda Shakespeare, yaşamı oyun içinde bir dizi oyun olarak sunar. Diğer komedilerinde olduğu gibi bu oyunda da yaşadığı çağın gerçekliğinden yola çıkmakta, ama yine doğaüstü ögeler, düşsel ülkeler ve masal kahramanlarıyla bu

karmaşık gerçekliği zenginleştirmektedir. *Bahar Noktası*'nda hem çağın özgürleşen insanlarından, hem antik mitolojiden, hem de İngiliz folklorundan esinlenilerek yaratılmış bir yüksek Rönesans ve geleneksel halk kültürü bireşimiyle karşılaşırız.

Can Yücel *Bahar Noktası*'nda Shakespeare'in dil zenginliğini ona denk düşen nesnel karşılıklarla Türkçeye aktararak yaratıcı çevirinin en parlak örneklerinden birini daha bize sunmaktadır.

9 786052 1956854

KDV dahil fiyatı
10 TL